

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Diplomová práce

2012

Bc. Andrea Sochorová

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Studijní program: N 6208 Ekonomika a Management

Studijní obor: Řízení a ekonomika podniku

MEZIPODNIKOVÉ SROVNÁVÁNÍ

Vedoucí diplomové práce :

Ing. Antonín Šmejkal, Ph.D

Autor:

Bc. Andrea Sochorová

2012

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Andrea SOCHOROVÁ**
Osobní číslo: **E10740**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Řízení a ekonomika podniku**
Název tématu: **Mezipodnikové srovnávání.**
Zadávací katedra: **Katedra ekonomiky**

Zásady pro vypracování:

Cíl práce:

Uvést nástroje vhodné pro mezipodnikovou komparaci na základě vícekritériálního rozhodování. S využitím znalostí o výkonnosti podniku shrnout kvantitativní a kvalitativní kritéria použitelná pro scoringové srovnávací modely. Uvést příklady pravidelného rankingového hodnocení firem, zejména finančního sektoru v českých odborných periodikách. Provést komparaci 5 bankovních ústavů působících v České republice a sestavit jejich pořadí v období před a po krizi.

Osnova práce:

1. Vymezení základních pojmů v procesu hodnocení a řízení výkonnosti firem
2. Nástroje komparativní analýzy
3. Technická a fundamentální analýza
4. Komparativně-analytické metody
5. Matematicko-statistické metody
6. Spider analýza
7. Scoringové modely, rating a ranking
8. Hodnocení firem v odborných periodikách (finanční a nefinanční sektor)
9. Charakteristika finančního sektoru v České republice
10. Komparace 5 velkých obchodních bank v období před krizí a po krizi

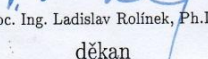
Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

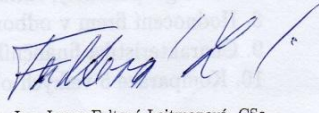
- Bengt, K. a kol.: Benchmarking: jak napodobit úspěšné: ukazatel cesty k dokonalosti v kvalitě a produktivitě. 1. vydání, Praha, Victoria Publishing, 2005.
Marek, P. a kol.: Studijní průvodce financemi podniku. 1. vydání, Praha, Ekopress, 2006.
Mařík, M.; Maříková, P.: Moderní metody hodnocení výkonnosti a oceňování podniku. 2. vydání, Praha, Ekopress, 2005.
Neumaierová, I. a kol.: Řízení hodnoty podniku. Praha, Profess Consulting, 2005.
Pavelková, D.; Knápková, A.: Výkonnost podniku z pohledu finančního manažera. 1. vydání, Praha, Linde nakladatelství, 2005.
Petřík, T.: Ekonomické a finanční řízení firmy. 1. vydání, Praha, Grada Publishing, 2005.
Růčková, P.: Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi. 1. vydání, Praha, Grada Publishing, 2007.
Sedláček, J.: Účetní data v rukou manažera - finanční analýza v řízení firmy. 2. doplněné vydání, Praha, Computer Press, 2001.
Synek, M.: Manažerská ekonomika. 4. aktualizované a rozšířené vydání, Praha, Grada Publishing 2007.
Šulák, M.; Vacík, E.: Měření výkonnosti firem. 1. vydání, Praha, Eupress, 2005.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Antonín Šmejkal, Ph.D.
Katedra ekonomiky

Datum zadání diplomové práce: 18. února 2011
Termín odevzdání diplomové práce: 29. dubna 2012

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

I.S.
JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUĎEJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (25)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Ivana Paltová Leitmanová, CSc.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 10. března 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Mezipodnikové srovnávání vypracovala samostatně s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 sb. v plném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě, elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly, v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 7.9.2012

.....

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce Ing. Antonínu Šmejkalovi, Ph.D. za cenné rady a konzultace při zpracování mé diplomové práce. Dále děkuji Ing. Michaele Chloupkové a Antonínu Novému za připomínky a poskytnuté zázemí.

OBSAH

I.	ÚVOD.....	1
II.	TEORETICKÁ ČÁST.....	3
1	VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ V PROCESU HODNOCENÍ A ŘÍZENÍ VÝKONNOSTI FIRMY.....	3
1.1	BENCHMARKING.....	6
1.2	SPIDER ANALÝZA.....	6
2	FINANČNÍ ANALÝZA.....	2
2.1	TECHNIKY FINANČNÍ ANALÝZY - PROCENTNÍ ROZBOR, POMĚROVÁ ANALÝZA.....	5
3	NÁSTROJE KOMPARATIVNÍ ANALÝZY.....	7
4	FUNDAMENTÁLNÍ A TECHNICKÁ ANALÝZA.....	8
4.1	FUNDAMENTÁLNÍ ANALÝZA.....	8
4.2	TECHNICKÁ ANALÝZA.....	9
5	KOMPARATIVNĚ – ANALYTICKÉ METODY.....	9
6	MATEMATICKO – STATISTICKÉ METODY.....	10
7	METODY MEZIPODNIKOVÉHO SROVNÁNÍ.....	12
7.1	JEDNOROZMĚRNÉ METODY.....	12
7.2	VÍCEROZMĚRNÉ METODY.....	13
8	BONITNÍ A BANKROTNÍ MODELY.....	13
8.1	ZÁKLADNÍ BONITNÍ MODELY.....	14
9	RATING, SCORING, RANKING.....	16
9.1	RATING.....	16
9.2	SCORING A RANKING.....	19
III.	CÍLE PRÁCE, METODIKA, HYPOTÉZY.....	20
1	CÍL PRÁCE.....	20

2	METODIKA	21
3	HYPOTÉZY	23
IV.	PRAKTICKÁ ČÁST	24
1	CHARAKTERISTIKA FINANČNÍHO SEKTORU V ČESKÉ REPUBLICE	24
1.1	FINANČNÍ STABILITA.....	25
1.2	SHRNUTÍ.....	26
2	VÝBĚR KOMPAREOVANÝCH PODNIKŮ	26
2.1	SESTAVENÍ SOUBORU PRO MEZIPODNIKOVÉ SROVNÁNÍ.....	26
2.2	PŘEDSTAVENÍ KOMPAREOVANÝCH BANKOVNÍCH SUBJEKTŮ	27
3	JEDNOKRITERIÁLNÍ SROVNÁNÍ	31
3.1	ZISK NA AKCII	32
3.2	BILANČNÍ SUMA.....	33
3.3	ČISTÝ ÚROKOVÝ VÝNOS.....	34
4	VÍCEKRITERIÁLNÍ SROVNÁNÍ	36
4.1	VÝBĚR UKAZATELŮ A JEJICH VÝPOČET	36
4.2	APLIKACE VÍCEKRITERIÁLNÍCH METOD	38
4.3	ANALÝZA VÝVOJE EKONOMICKÝCH UKAZATELŮ POUŽITÝCH PŘI VÍCEKRITERIÁLNÍ KOMPARACI	45
5	CELKOVÉ SHRNUTÍ MEZIPODNIKOVÉ KOMPAREACE	49
V.	ZÁVĚR	54
VI.	SUMMARY	57
VII.	POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE	58
VIII.	SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ	63
IX.	SEZNAM PŘÍLOH	65

I. Úvod

Současná turbulentní a diskontinuální doba plná převratů a změn nutí každou firmu nejen k přizpůsobování se požadavkům trhu, ale zároveň k neustálému zvyšování hodnoty podniku jako celku. Každá chybná investice nebo výrobní rozhodnutí může ohrozit finanční zdraví a často i finanční stabilitu podniku. Firmy postupem času začaly přebírat postupy a termíny z jiných oborů.

Strategie byla v minulosti spojena spíše s vojenskými taktikami, dnes si snad každý velký podnik nedokáže představit svoji existenci bez správné a vhodně zvolené firemní strategie. Podobně je to i s výkonností podniku. Tento termín se užíval převážně ve spojení se sportovci. Vzpěračova výkonnost byla dána hmotností zátěže, kterou uzvednul, oproti tomu hokejistova výkonnost záležela na tom, kolik vstřelil gólových branek. V době totality byl pak výkonný „každý“ podnik a dnes aby byl podnik výkonný, musí vlastnit určitou konkurenční výhodu a provádět taková opatření a rozhodnutí, aby si udržel svoji pozici na trhu a neustále zvyšoval svoji tržní hodnotu.

Přestože se řada ekonomů nedokáže shodnout na základních makroekonomických a mikroekonomických otázkách, v tématu hodnocení a řízení výkonnosti firmy, nalézají ve většině případů kongruenci. Ať už se jedná o Synka, Sedláčka nebo Kislingerovou, všichni ve svých publikacích uvádí jako vhodné nástroje pro hodnocení a řízení výkonnosti finanční analýzu a benchmarking. Oba termíny budou podrobně vysvětleny v textu diplomové práce.

Řada podniků se snaží ohromit svými výsledky pouze z pohledu zisku popřípadě podílu na trhu. Tyto informace jsou ovšem značně zkreslené, neboť udávají pouze jednostranný pohled na danou problematiku. Výhodiskem může být mezipodnikové srovnání. To může poskytnout vedení společnosti cenné informace o postavení podniku vůči konkurenci, podhalit slabá místa a určit budoucí strategii podniku.

Cíl této diplomové práce spočívá v aplikaci mezipodnikového srovnání na vybraný soubor podniku. Vzhledem ke stále aktuálnímu tématu ekonomické recese a nedávných propadů na celosvětových finančních trzích, byly jako zkoumané podniky zvoleny

bankovní instituce s největším podílem na českém trhu. Mezipodnikové srovnání bude provedeno pro rok 2007 a 2011. Toto období má ohraničovat období před a po tzv. „velké finanční krizi“, která zasáhla celý svět a způsobila dlouhodobé propady ekonomik nejen na území Evropy. S výběrem komparovaných subjektů souvisí i vedlejší cíl. Ten má odpovědět na otázku zda je finanční sektor České republiky stabilní či nikoliv.

Diplomová práce obsahuje dvě základní části: teoretickou a praktickou. V teoretické práci budou dle odborné literatury zpracována témata týkající se měření výkonnosti podniku a vymezení základních pojmů spolu s analýzami a metodami které se v souvislosti s touto problematikou využívají. Aby bylo docíleno co největší odbornosti a zároveň nestrannosti, budou vybráni pro literární rešerši nejen významní autoři, kteří budou v některých případech doslovně citováni, ale budou využity i publikace méně známých autorů.

Na začátku praktické části bude provedena charakteristika finančního sektoru a na základě odborných periodik a výsledků zátěžových testů bude provedena analýza stability finančního sektoru. Za kapitolou věnovanou finanční stabilitě bude následovat již mezipodnikové srovnávání. V prvním kroku bude sestaven vhodný soubor bankovních institucí a jejich následné představení. Druhým krokem pak bude jednokriteriální metoda mezipodnikové komparace, na kterou naváže metoda vícekriteriální. Pro lepší demonstraci výsledků vícekriteriální metody bude pomocí relativní změny poukázáno na vývoj jednotlivých ekonomických ukazatelů, využitých při komparaci. Veškeré výsledky budou pro lepší přehlednost na závěr shrnuty.

Veškerá data použitá pro výpočty mezipodnikového srovnávání budou převzata z výročních zpráv komparovaných bank a obchodního rejstříku. Vzhledem k tomu, že se jedná o data veřejně přístupná, bude mezipodnikové srovnávání vybraných bankovních subjektů chápáno jako analýza z pohledu externího analytika.

II. Teoretická část

V návaznosti na praktickou část se bude teoretická část zabývat definováním poznatků z oblasti hodnocení a řízení výkonnosti firmy, mezipodnikového srovnání, benchmarkingu a finanční analýzy.

1 Vymezení základních pojmů v procesu hodnocení a řízení výkonnosti firmy

Výkonnost je obecné a dlouhodobé vyjádření pracovního výkonu vztažené k určitému subjektu. Výkonnost ovlivňuje řada činitelů – např. technické, organizační, sociální a osobní determinanty, či mikroklimatické podmínky (Wagnerová, 2008).

Výběr vhodného ukazatele pro měření výkonnosti podniku není jednoduchou záležitostí a patří v současnosti k nejvíce diskutovaným oblastem v podnikovém řízení (Pavelková, 2005). Na výkonnosti a finanční pozici podniku závisí celkové **finanční zdraví podniku**, to „*vyjadřuje míru odolnosti financí podniku vůči externím a interním provozním rizikům za dané finanční situace*“ (Grünwald, Holečková, 2009).

Petřík (2005) se zabýval dvěma základními ukazateli vnitřní výkonnosti. Prvním z ukazatelů je zisk, který je všeobecně nejčastěji používaným absolutním finančním měřítkem výkonnosti. Výhodou tohoto ukazatele je jeho lehká zjistitelnost a dostupnost - lze ho nalézt v každém účetním systému. V ekonomické praxi existuje velké množství pojetí zisku, jako nejspolehlivější autor uvádí tzv. **kontrolovaný zůstatkový zisk** (KZZ). Jedná se o rozdíl tržeb a kontrolovaných nákladů. Ke kontrolovaným nákladům se připočítávají nákladové úroky. Oproti jiným koncepcím umožňuje tento ukazatel systematický, dlouhodobý a srovnatelný pohled na výkonnost organizace.

Dalšími ukazateli firemní výkonnosti podle Petříka (2005) jsou ukazatele založené na **návratnosti kapitálu**. Mezi ty se řadí např. ukazatel návratnosti celkového použitého

kapitálu ROCE, návratnost celkových aktiv ROA nebo ukazatel návratnosti celkových investic ROI. Nejvíce používaným ukazatelem je v tomto případě ROCE.

Ve srovnání těchto dvou uvedených ukazatelů výkonnosti (KZZ a ROCE) vychází podle Petříka (2005, s. 237) jako komplexnější a použitelnější metoda kontrolovaného zůstatkového zisku, která je častěji lépe pochopitelná a dostupná.

Autor uvádí základní předpoklady, na kterých jsou tyto dvě metody založeny (Petřík, 2005) a musí být brány v potaz, pokud se je firma rozhodně požit.

- znalost ekonomických, společenských a politických podmínek,
- zhodnocení firemního potenciálu a dosažitelného tržního podílu,
- chování konkurence, její druh,
- znalost celkových hodnot ROCE a KZZ u konkurenčních firem,
- rizika trhu, odvětví a činnosti, vyplývající z konání firmy.

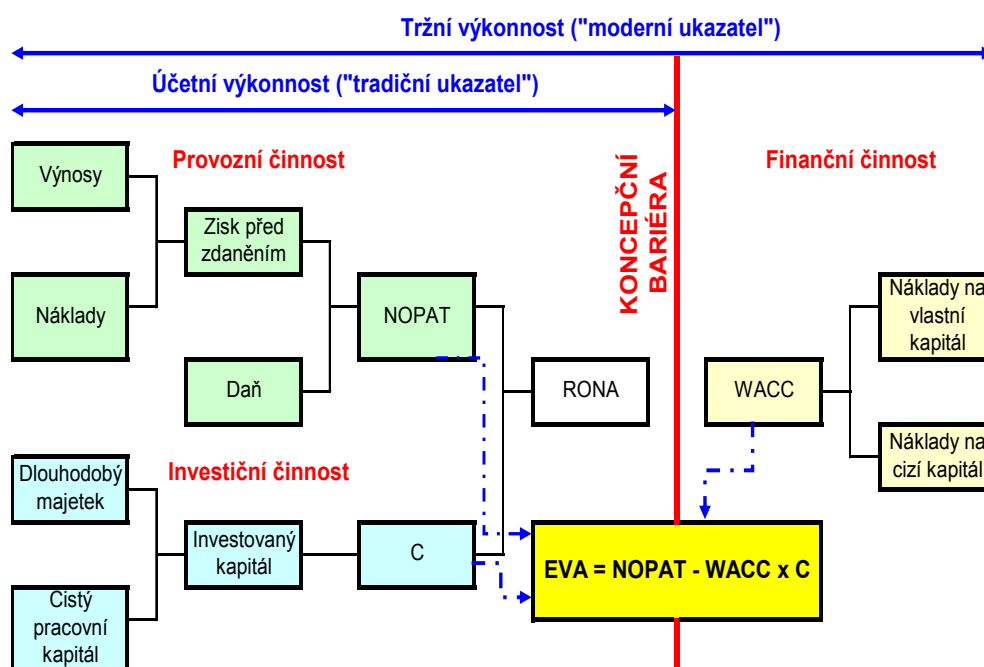
Jak je vidět, otázka firemní výkonnosti není jen čistě ekonomickou otázkou, ekonomové musí hledat souvislosti i v oblastech jako je prostředí, struktura trhu a odvětví nebo chování konkurence. „*Pro vyjádření výkonnosti společnosti a její schopnosti dostát svým závazkům je používána řada poměrových ukazatelů*“ (Šmejkal, 2011). Použití poměrových ukazatelů je společné pro většinu definicí ohledně výkonnosti podniku.

Pavelková (2005) se při hodnocení výkonnosti opírá o rozdělení přístupů na tradiční a moderní. Mezi **tradiční** řadí ukazatele, jako jsou ROI, ROA, nebo ROE (návratnost vlastního kapitálu), které vycházejí z maximalizace zisku. „*Moderní ukazatele se snaží o propojení všech činností v podniku i lidí účastnících se podnikových procesů a to jedním zastřešujícím kritériem – dělat vše pro to, aby byla zvýšena hodnota vložených prostředků vlastníky podniku*“ (Pavelková, 2005). Mezi **moderní** ukazatele potom můžeme zařadit např. EVA (ekonomická přidaná hodnota, CFROI (cash flow výnosnost investic) a Shareholder Value Added (tzv. maximalizace hodnoty pro akcionáře). EVA je nejčastěji využívaným ukazatelem výkonnosti podniku a to především proto,

že poskytuje jasné informace o tom, kdy je podnik úspěšný, je odrazem cílů firmy a je současně nástrojem propojení strategického a operativního řízení firmy. Kislingerová (2007) uvádí: „EVA vychází z ekonomického pojetí zisku. To znamená, že zisk není dán rozdílem pouze mezi výnosy a účetními náklady (účetní zisk), ale mezi výnosy a ekonomickými náklady. Jejich součástí jsou kromě účetních nákladů také náklady obětovaných příležitostí. Tyto náklady zahrnují peníze, kterých jsme se vzdali tím, že jsme zdroje nevytvořili na nejlepší alternativní použití,“

Vztah obou dvou skupin ukazatelů (tradičních a moderních) je vidět na obrázku č 1. Obrázek demonstruje širší záběr moderních ukazatelů výkonnosti podniku oproti tradičním ukazatelům.

Obrázek 1 Vztah tradičních a moderních ukazatelů výkonnosti podniku

Zdroj: Pavelková (2005)

V podmínkách českého podnikání je EVA využívána především jako součást finanční analýzy, velké množství firem stále využívá tradiční nástroje hodnocení výkonnosti.

Benchmarking

Karlof, Ostblom (1993) se zabývali účinky benchmarkingu jako nástrojem pro zdokonalování firmy. „*Benchmarking identifikuje zpracovatelské a další operace v organizaci, jež potřebují zdokonalit.*“ Po vyhledání podniků z odvětví se analyzují ty činnosti konkurenčních firem, ve kterých firma dosahuje výborných výsledků a prozkoumat, jak takových cílů dosáhla.

Podle Grasseové a kol. (2010) je účel benchmarkingu vymezen takto: „*Poskytnout cíle pro realistický proces zlepšování a porozumění změnám nezbytným k usnadnění takového zlepšování.*“

Benchmarking lze dle předmětu členit na benchmarking konkurenční, funkcionální a procesní. Předmětem konkurenčního benchmarkingu je produkt konkurenční firmy. Nejčastěji je zaměřován na kvalitu a produktivitu. Funkcionální benchmarking je porovnávání postupů a funkcí. Příkladem je například hodnocení poprodejních služeb nebo kontrola poskytování garance. Optimalizace vnitřních procesů je předmětem procesního benchmarkingu. Jsou porovnávány s procesy, které jsou vykonávány lépe a efektivněji (Grasseová a kol., 2010).

Benchmarking je realizován v pěti krocích:

1. určení oblasti, která se stane předmětem benchmarkingu,
2. určení partnerů pro benchmarkingovou činnost,
3. shromáždění informací,
4. analýza,
5. realizace.

Spider analýza

Spider analýza je jednou z vybraných metod měření výkonnosti podniku. Napomáhá k přehlednějšímu vyhodnocení postavení podniku v odvětví (odvětvovému průměru).

Uplatnění nachází např. v benchmarkingu, kdy je možné srovnávat firmu s nejlepším podnikem v odvětví.

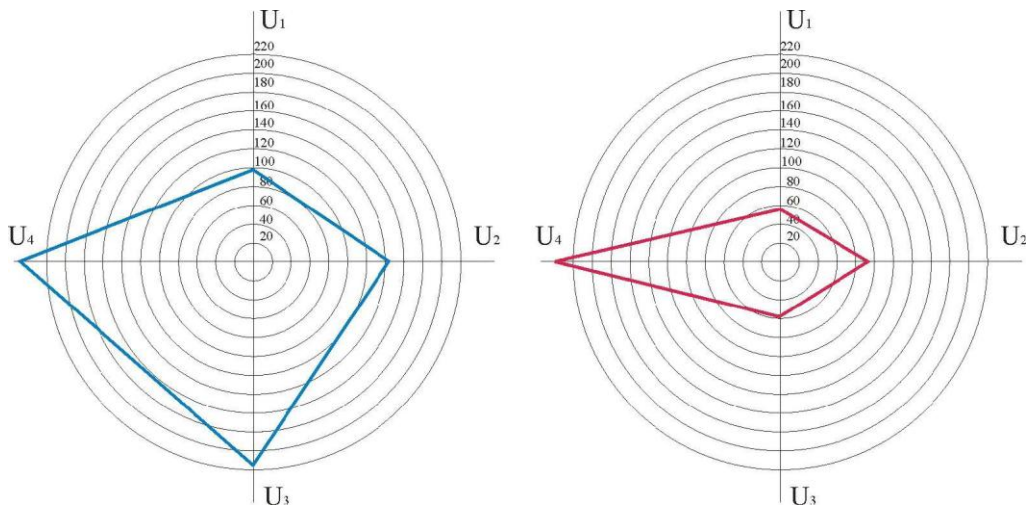
Spider graf má 4 kvadranty. Každý kvadrant obsahuje čtyři paprsky, které vybíhají ze středu grafu. Celkem má graf 16 paprsků. Na paprsky se nanášejí jednotlivé hodnoty ukazatelů. Sousední hodnoty, vyznačené na jednotlivých paprscích, se spojí, tak vzniká konečný Spider graf (Synek a kol., 2011). „Čím větší plochu v grafu podnik pokrývá, tím lepší finanční situace podnik dosahuje“ (Sedláček, 2009).

Šmejkal (2011) uvádí 16 nejpoužívanějších poměrových ukazatelů, které jsou při Spider analýze nejčastěji využívány:

- rentabilita vlastního kapitálu,	- cizí zdroje/vlastní kapitál,
- rentabilita tržeb,	- krytí stálých aktiv,
- rentabilita provozní činnosti,	- doba obratu závazků,
- rentabilita aktiv,	- vlastní financování,
- krytí zdrojů,	- podíl stálých aktiv,
- peněžní likvidita,	- obrátka aktiv,
- pohotová likvidita,	- doba obratu pohledávek,
- běžná likvidita,	- doba obratu zásob.

Vochozka (2011) uvádí rozdělení ukazatelů podle kvadrantů: ukazatelé rentability, ukazatelé likvidity, složení finančních zdrojů a ukazatelé aktivity. Tyto ukazatele jsou zaneseny do grafu (viz. obr. 2). Průměr odvětví je 100%, podíly firmy jsou poté uváděny v procentech vůči odvětvovému průměru. Obrázek vpravo ukazuje výsledek Spider analýzy na méně úspěšném podniku. Obrázek vlevo znázorňuje úspěšný podnik.

Obrázek 2 Spider graf – výsledné zobrazení

Zdroj: Podniková ekonomika a manažment (2005)

Spider analýza je tak analytickým nástrojem, u kterého není nutností detailní analýza vypočtených ukazatelů. Výhodou je také množství podniků – v jednom grafu můžeme analyzovat až 20 firem a je také možné srovnávat několik období mezi sebou. Je dobře uplatnitelná především u bank, pojišťoven, brokerských společností, auditorských firem a vládních organizací (<http://abax.sweb.cz/spider.htm>, 2010).

2 Finanční analýza

Finanční analýza je základem jakéhokoli finančního rozhodování, odpovídá na otázky týkající se finanční a majetkové struktury podniku, řízení zásob, aj. Podle Růžičkové (2010) je nejužitečnější definice pojmu finanční analýza následující: „*Finanční analýza představuje systematický rozbor získaných dat, která jsou obsažena především v účetních výkazech.*“ Zdroji pro finanční analýzu jsou nejčastěji rozvaha, výkaz zisků a ztrát, výkaz cash flow, potažmo účetní závěrka (Kislingerová, 1999). Mulač, Mulačová (2007) uvádějí, že finanční analýza představuje zpětné hodnocení finančního zdraví výkonnosti podniku.

Synek (2011) finanční analýzu rozděluje na:

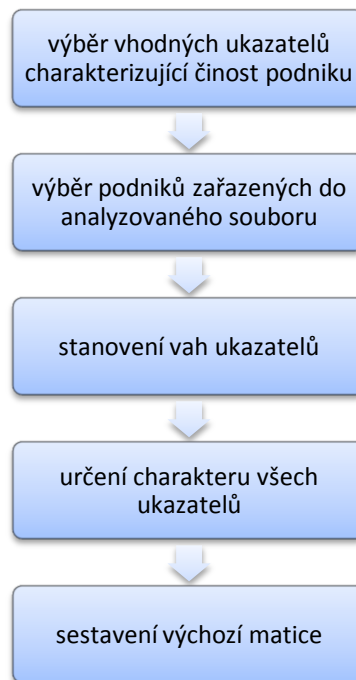
- **analýzu interní** – vychází z vnitrofiremních zdrojů a údaje jsou lehce zjistitelné z účetnictví organizace, je prováděna finančním manažerem,
- **analýzu externí** – je prováděna zvnějšku (bankami, státem, odbory, obchodními partnery).

Postup finanční analýzy (Synek, 2011):

1. Úprava ukazatelů z výsledovky, výkazů cash flow a rozvahy.
2. Analýza absolutních ukazatelů v čase (prostřednictvím grafů, korelační analýzy, odvození trendů, aj.).
3. Analýza výkazů v % (v čase i prostřednictvím benchmarkingu).
4. Výpočet poměrových ukazatelů.
5. Srovnání poměrových ukazatelů s průměry v odvětví (tzv. komparativní analýza).
6. Hodnocení poměrových ukazatelů v čase.
7. Hodnocení vztahů mezi poměrovými ukazateli (např. pyramidový rozklad ukazatelů).
8. Výpočet a hodnocení dalších absolutních ukazatelů (EVA, MWA – tržní hodnota podniku).
9. Aplikace postupů, jako jsou např. SWOT analýza, bonitní modely, spider analýza, analýza bodu zvratu.
10. Návrh potřebných opatření.

Sedláček (2011) uvádí jako podstatné následující kroky (viz. obr. 3).

Obrázek 3 Postup finanční analýzy

Zdroj: Sedláček (2011)

Velice podobný postup finanční analýzy uvádí také Šmejkal (2011). Mulač, Mulačová (2007) se zabývali postupem finanční analýzy pouze ve třech základních krocích: analýza absolutních ukazatelů, analýza poměrových ukazatelů a syntéza výsledků a formulace závěrů. Analýza absolutních a poměrových ukazatelů v tomto kontextu kopíruje teoretické poznatky používaných technik při finanční analýze.

Výsledek finanční analýza slouží jako podklad pro finanční plánování a predikování a je nedílnou součástí finančního řízení podniku. Při výběru techniky finanční analýzy je třeba brát v úvahu tři faktory, a to: **účelnost, nákladnost a spolehlivost**. Účelnost v tomto kontextu znamená směřování k určitému cíli, ekonom tedy musí mít stále na paměti, jaký je účel finanční analýzy a co jejím prostřednictvím chce zjistit. Nákladnost finanční analýzy se přímo promítá do návratnosti investic, které jsou do ní vloženy. Je třeba ohodnotit veškerá rizika, která jsou s analýzou a souvisejícími činnostmi spojená. Spolehlivost potom závisí na kvalitě analyzovaných informací, čím

kvalitnější a ověřenější data budou, tím je výsledek finanční analýzy spolehlivější a pravdivější (Růžičková, 2010).

Uživateli finanční analýzy, respektive jejích výsledků, podle Kislingerové (2007) jsou: investoři, banky, stát a státní orgány, obchodní partneři, konkurence (tzv. externí uživatelé) a manažeři, odboráři a zaměstnanci (tzv. interní uživatelé).

2.1 Techniky finanční analýzy - procentní rozbor, poměrová analýza

Finanční analýza je prováděna prostřednictvím dvou technik, procentního rozboru a poměrové analýzy. Obě dvě techniky vycházejí z absolutních ukazatelů.

Procentní analýza

Procentní analýza ukazuje procentní podíl položek rozvahy na aktivech a pasivech a podíl položek z výsledovky na výnosech. V tomto případě se jedná o analýzu vertikální. Srovnávání jednotlivých položek v čase je pak označováno jako horizontální analýza (Kislingerová, 2007). Kislingerová (2008) uvádí horizontální analýzu jako vhodný způsob kvantifikace meziročních změn.

Mulač, Mulačová (2007) procentní analýzu nazývají jako analýzu absolutních ukazatelů a dělí horizontální analýzu na řetězové a bazické indexy. Řetězové indexy jsou určeny jako poměr ukazatele v určitém roce oproti roku předchozímu. Bazické indexy ukazují kumulované změny ukazatelů za více časových období.

Poměrová analýza

Analýza poměrových ukazatelů je nejčastěji využívanou metodou finanční analýzy. V ekonomické teorii platí, že poměrová analýza je tvořena poměry dvou absolutních ukazatelů. Mulač, Mulačová, (2007) uvádějí následující typy poměrové analýzy:

Poměrové ukazatele v paralelní soustavě – zde mají všechny analyzované ukazatele stejné postavení a jsou uspořádány do bloků podle jejich obsahové shody. Všechny jsou

pro potřeby hodnocení finanční situace podniku stejně významné. Mezi paralelní poměrové ukazatele se řadí: *

- *Ukazatele rentability* (slouží k posouzení ziskovosti podniku, potažmo jeho výkonnosti či relativní výnosnosti).
- *Ukazatele likvidity* (jedná se o pohled na podnik z hlediska jeho schopnosti dostát závazkům).
- *Ukazatele aktivity* (zachycují míru zapojení investovaného kapitálu do činnosti firmy).
- *Ukazatele zadluženosti* (ukazují míru zapojení cizích zdrojů do financování podniku).
- *Ukazatele kapitálového trhu* (jak je podnik hodnocen ze strany trhu).

Tabulka 1 ukazuje přehled jednotlivých ukazatelů rentability, likvidity, aktivity, zadluženosti a kapitálového trhu tak, jak je uvedli Mulač, Mulačová (2007).

* Vzorečky pro výpočet poměrových ukazatelů, které budou součástí praktické části práce, budou uvedeny v kapitole Metodika

Tabulka 1 Přehled poměrových ukazatelů v paralelní soustavě

Ukazatele rentability	ROA (rentabilita aktiv)	ROE (výnosnost vlastního kapitálu)	ROS (zisková marže)	ROCE (rentabilita investovaného kapitálu)		
Ukazatele likvidity	Běžná likvidita	Pohotová likvidita	Okamžitá likvidita	Doba odkladu plateb		
Ukazatele aktivity	Obrat aktiv	Obrat zásob	Doba inkasa pohledávek			
Ukazatele zadluženosti	Zadluženost	Úrokové krytí				
Ukazatele kapitálového trhu	Účetní hodnota akcie	Míra výnosnosti akcie	Tržní cena akcie/BV	Tržní cena akcie /EPS	Výplatní poměr	Aktivační poměr

Zdroj: podle Mulač, Mulačová (2007)

3 Nástroje komparativní analýzy

Komparativní analýza, nazývané také srovnávání určitého podniku s ostatními podniky v odvětví, je jedním ze způsobů, jak zlepšit úroveň vlastního podniku (Synek, 2011). Předcházející teoretické informace ohledně finanční analýzy, stejně jako oblast matematicko – statistických metod a bonitních a bankrotních modelů jsou nástroji podnikové komparace. Nástroji tedy mohou být:

- horizontální analýza,
- vertikální analýza,

- jednorozměrné metody mezipodnikového srovnání,
- vícerozměrné metody podnikového srovnání,
- bonitní a bankrotní modely (Kralickuv rychlý test, Altmanův index důvěryhodnosti, aj.).

V rámci komparace podniků nelze nejmenovat i rating, scoring nebo ranking.

4 Fundamentální a technická analýza

4.1 Fundamentální analýza

„Fundamentální analýza je označována jako analýza, jejímž cílem je hledat na akciovém trhu akcie vhodné pro nákup, cílem nákupu je dosažení kapitálového zisku. Toho je dosaženo u akcií, které v době nákupu jsou podhodnoceny a jejichž cena v budoucnu vzroste“ (Synek a kol., 2011). Sedláček (2009) definuje fundamentální analýzu jako analýzu, která je založena na zkušenostech, subjektivních hodnoceních a odhadech. Základ fundamentální analýzy spočívá v hodnocení kvalitativních informací, vycházejí z prostředí, které podnik obklopují.

Fundamentální analýza patří mezi komparativní analýzy, v nichž jsou využívány metody jako SWOT analýza, metoda analýzy portfolia, BCG matice, metoda kritických faktorů úspěšnosti nebo balance scorecard. Obsahem fundamentální analýzy je posouzení vlivu následujících faktorů (Sedláček, 2009):

- mikroekonomické prostředí (odvětví, postavení na trhu, vládní politika, aj.),
- fáze životního cyklu podniku (uplatnění metod restrukturalizace, akvizice k znovuoživení podniku),
- podnikové cíle (zvyšování tržní hodnoty podniku, zvyšování bohatství vlastníků a zúčastněných stran, likvidita...).

4.2 Technická analýza

Technická analýza využívá, na rozdíl od fundamentálního přístupu, matematické a statistické metody. Posouzení výsledků je ale i zde kvalitativního charakteru. (Sedláček, 2009).

Sedláček (2009) rozděluje technickou analýzu do následujících kroků:

1. Charakteristika prostředí a zdrojů dat – ta zahrnuje výběr srovnatelných podniků, které chceme analyzovat (podobnost se rozumí oblast podnikání, výrobní proces, produkty či geografické nebo právní hledisko), dále pak přípravu dat a ukazatelů (výsledky fundamentální analýzy, účetnictví, výkazy) a nakonec sběr dat a ověření použitelnosti zvolených ukazatelů.
2. Výběr metody, základní zpracování dat – volba vhodné analytické metody a ukazatelů, jejich výpočet a hodnocení podle relativní pozice podniku.
3. Pokročilé zpracování dat – analýza v čase, pyramidální rozklady, korektura.
4. Návrhy na dosažení požadovaného stavu – varianty a míra jejich rizik, následný výběr nejlepší z variant.

5 Komparativně – analytické metody

Podle Sedláčka (2009) i Šmejkal (2011) je pro komparativně – analytické metody typické především užívání verbálních ukazatelů (kvalita práce, kvalita výrobků, aj.). Mezi komparativně – analytické metody se řadí následující metody (Sedláček, 2009):

1. SWOT analýza – nazývána také situační analýza, nebo analýza silných, slabých stránek, ohrožení a příležitostí.
2. Metoda kritických faktorů úspěchu – analyzují se ty faktory, které jsou z pohledu trhu pro podnik nejdůležitější, tato metoda může sloužit buď jako nástroj

vlastního hodnocení podniku ze strany managementu, nebo jako komparativní prostředek pro srovnání situace podniku s ostatními podniky v odvětví.

3. Metoda analýzy portfolia – nejčastěji užívanou metodou analýzy portfolia je analýza dvou dimenzí: atraktivnost trhu a konkurenční způsobilost podniku. Průsečík mezi těmito dvěma dimenzemi pak ukazuje výslednou pozici podniku na trhu.

6 Matematicko – statistické metody

Matematicko – statistické metody jsou základem všech diagnostických modelů. Je při nich využívána matice objektů. Matice je sestavována v následující posloupnosti (Sedláček, 2009):

1. výběr ukazatelů, které nejlépe charakterizují podnik,
2. výběr podniků, které budou srovnávány,
3. stanovení vah jednotlivých ukazatelů,
4. určení charakteru ukazatelů (pokud je žádoucí růst = +1, pokud je žádoucí pokles=-1),
5. sestavení matice.

Sedláček (2009) uvádí 5 základních metod, které jsou aplikovány při zpracování matematicko – statistické analýzy. Tento výčet se shoduje u většiny odborné literatury.

1. Metoda jednoduchého součtu pořadí

Podniky jsou v této metodě seřazeny podle každého ukazatele. Ukazatelům jsou přiděleny hodnoty. Podnik s nejlepší hodnotou příslušného ukazatele dostane pořadí „n“, další v pořadí „n-1“, atd. (Kislingerová, Hnilica, 2008). Podnik s největším počtem bodů je

vyhodnocen jako nejlepší. Metoda je nejjednodušší variantou matematicko – statistické analýzy.

2. Metoda jednoduchého podílu

Zde je využívána střední hodnota každého s ukazatelů, kterou se podělí hodnota příslušného ukazatele. Při požadovaném růstu je ukazatel vynásoben +1, při poklesu -1. Výhodou této metody je, že jsou brány v potaz odchylky ukazatelů od průměrné hodnoty (Sedláček, 2009).

3. Metoda bodovací

V tomto modelu jsou podnikům přidělovány body. Ten, který dosáhl v oblasti daného ukazatele nejlepších hodnot, získá 100 bodů. Součtem všech skupin ukazatelů získáme žebříček podniků.

4. Metoda normované proměnné

Hodnoty ukazatelů u jednotlivých podniků jsou transformovány na tvar normované proměnné. Veličiny prochází tzv. normalizací (Kislingerová, Hnilica, 2008). Poté je vypočítán integrální ukazatel. Tato metoda vykazuje daleko větší citlivost vůči rozptylu hodnot než předchozí metody.

5. Metoda vzdálenosti od fiktivního objektu

Fiktivní podnik je v této metodě vytvořen následujícím způsobem: u každého ukazatele je nalezen nejlepší podnik – tento ukazatel je pak brán jako výsledný ukazatel fiktivního (nejlepšího) podniku. Pomocí aritmetických průměrů a směrodatné odchylky jsou pak vypočítány ostatní ukazatele. Nejlepší podnik je ten, jehož vzdálenost je nejmenší od fiktivního podniku (Sedláček, 2009).

7 Metody mezipodnikového srovnání

Kislingerová, Hnilica (2008) popisují metody mezipodnikového srovnání jako možnost porovnání podniků mezi sebou. Samotná metodika se skládá z dvou základních kroků, a to z vybrání vhodného podniku a zvolení vhodných ukazatelů. Jde tedy o první kroky, které jsou i základem matematicko – statistických analýz.

Podle Maříka (1998) lze metody mezipodnikového srovnání nazvat také jako metody založené na analýze trhu. Podniky, které jsou pro srovnávací analýzu vhodné, lze rozdělit na podniky se známou hodnotou, podniky u nichž se hodnota odvozuje na základě srovnatelných transakcí a podniky, které se oceňují při vstupu na burzu. Nejčastějším způsobem výběru je první okruh podniků, tedy ty, u nichž je hodnota známá. Srovnatelnost se týká následujících společných znaků:

- Odvětví,
- produkce,
- velikost,
- právní forma,
- struktura financování,
- použitá technologie,
- dodavatelsko – odběratelská struktura,
- výkonnost.

7.1 Jednorozměrné metody

Jednorozměrné metody porovnávají podniky podle jednoho ukazatele. Častými kritérii pro hodnocení jsou často např. EBIT, ROE, ROA, EVA, aj. Podle Šmejkal (2011) jde o nalezení jednoduché charakteristiky, která by vyjadřovala finanční situaci firmy a dokázala nalézt rozdíly mezi podniky, které budou analýzy zúčastněny. Metoda je

založena na váženém součtu bodu. Body jsou v tomto případě definovány jako transformované hodnoty ukazatelů. Uplatňuje se zde např. Kralickuv rychlý test.

7.2 Vícerozměrné metody

Účelem vícerozměrných metod je porovnat podniky z komplexnějšího hlediska. Známým vícerozměrným modelem je např. Z – skóre, které je řazeno mezi bonitní modely. Mezi tyto metody se kromě bankrotních a bonitních modelů také řadí již dříve jmenované matematicko – statistické metody, tedy:

- metoda jednoduchého součtu pořadí,
- metoda jednoduchého podílu,
- metoda bodovací,
- metoda normované proměnné,
- metoda vzdálenosti od fiktivního bodu.

Tyto metody byly podrobněji popsány v kapitole 5 (Matematicko – statistické metody).

8 Bonitní a bankrotní modely

Především bankovní instituce si vytvářejí určité systémy hodnocení bonity firem. Na základě těchto modelů se společnosti rozhodují, zda firmě půjčit nebo ne, tedy zda bude schopna v budoucnu splácet své závazky. Obecně modely vyjadřují míru rizika, kterou banka ponese, poskytne-li firmě úvěr. (Newton 2009)

Bonitní model je ve své podstatě modelem diagnostickým a na rozdíl od bankrotních modelů jsou založeny převážně na teoretických poznacích. I lze je hojně využíváno matematicko – statistických a komparativně – analytických metod (Šmejkal, 2011).

Bankrotní modely mají za cíl informovat, zda hrozí nebezpečí bankrotu. Vycházejí ze skutečných dat. Na rozdíl od modelu bonitního lze bankrotní model nazvat modelem predikčním.

Všechny druhy bonitních a bankrotních modelů jsou úzce napojeny na soustavy ukazatelů. Kislingerová, Hnilica (2008) uvádějí dva základní bonitní modely, které nejčastěji firmy využívají: Kralickuv rychlý test a Altmanův index důvěryhodnosti.

8.1 Základní bonitní modely

8.1.1 Kralickuv rychlý test

Kralickuv rychlý test se řadí mezi bonitní modely a využívá čtyři vybrané ukazatele:

- kvóta vlastního kapitálu (podíl vlastního kapitálu k celkové bilanční sumě),
- doba splácení dluhu z cash flow (za jakou dobu dokáže podnik splatit dluhy, kdyby hodnota cash flow zůstala stejná jako v současném měřeném roce),
- rentabilita tržeb (měřená prostřednictvím cash flow),
- rentabilita aktiv (ukazuje výdělečnou činnost podniku).

Tabulka 2 Stupnice hodnocení – Králíčkův rychlý test

Ukazatel	Výborně	Velmi dobře	Dobře	Špatně	Ohrožení
	1	2	3	4	5
Kvóta vlastního kapitálu	> 30 %	> 20 %	> 10 %	> 0 %	negativní
Doba splácení dluhu z CF	< 3 roky	< 5 let	< 12 let	> 12 let	> 30 let
Cash flow v tržbách	> 10 %	> 8 %	> 5 %	> 0 %	negativní
ROA	> 15 %	> 12 %	> 8 %	> 0 %	Negativní

Zdroj: Kislingerová, Hnilica (2008).

Jednotlivým analyzovaným firmám jsou pak na základě porovnání ukazatelů přiděleny body, nejčastěji v pěti stupňové škále výborně (1) – ohrožení (5). Výsledná známka je pak spočítána jako aritmetický průměr za jednotlivé ukazatele. Tabulka hodnocení – viz tabulka 2. Poté mohou být porovnány všechny analyzované podniky a zjištěny nuance mezi jednotlivými ukazateli (Kislingerová, Hnilica, 2008).

8.1.2 Altmanův index důvěryhodnosti

Altmanův index důvěryhodnosti bankrotní model, který dokáže předpovídat finanční krach firmy. Využívá tzv. diskriminační analýzu. Výsledkem analýzy je rovnice, do které se dosazují jednotlivé hodnoty finančních ukazatelů. Výsledek ukáže, zda je firma finančně silná a udrží-li si tuto stabilitu i do budoucnosti (Kislingerová, Hnilica, 2008).

Poměrové ukazatele použité v tomto modelu jsou následující:

- ebit/aktiva
- tržby/aktiva
- tržní hodnota vlastního kapitálu/účetní hodnota dluhu
- zadržené zisky/aktiva
- čistý pracovní kapitál/aktiva

Každý ukazatel je v rovnici vynásoben příslušnou hodnotou. První je násoben 3,3, druhý 1, třetí 0,6, pátý 1,4 a poslední 1,2. Po součtu všech hodnot ukazatelů existují tři možné výsledky:

- hodnota Z faktoru (Altmanův index) je větší než 2,99 – finanční situace firmy je uspokojivá,
- hodnota Z faktoru je mezi 1,8 a 2,99 – jedná se o tzv. nevyhraněnou šedou zónu,
- hodnota Z faktoru je menší než 1,8 – firma je po finanční stránce vážně ohrožena.

Po srovnání situace firem v odvětví je možno zhodnotit, jaká firma dosahuje stabilnější finanční situace. Důležité je i porovnání vývoje Altmanova indexu v čase, tedy v jednotlivých letech (Kislingerová, Hnilica, 2008).

Za výčet autorů, např. Šmejkal nebo Vochozka (2011) uvádějí i další bonitní a bankrotní modely:

- index bonity,
- index IN95,
- Beermanova diskriminační funkce, aj.

9 Rating, scoring, ranking

Rating

„Rating je nezávislé hodnocení, jehož cílem je zjistit, a to na základě komplexního rozboru veškerých známých rizik hodnoceného subjektu, jak je tento subjekt schopen a ochoten dostát včas a v plné výši všem svým splatným závazkům“ (Vinš, Liška, 2005). Rating je tedy posouzení pravděpodobnosti, s jakou je daný subjekt schopen dostát svým závazkům v čas a v požadované míře. Zahrnuje v sobě kvalitativní, kvantitativní i sektorové srovnání. Ratingový proces trvá zhruba 60 – 90 dní a je považován za velice finančně i personálně náročný. Ratingová známka je zveřejněná až poté, co klient tento krok odsouhlasí. Má tzv. „právo veta“ (<http://financnimanagement.ihned.cz/>, 2010).

Přestože dnes je rating běžnou součástí finančních trhů, nebylo tomu tak vždy. První ratingové agentury vznikly až ve dvacátém století v USA. (Alcubilla, Pozo, 2012)

Rating se dělí podle hlediska časového, podle trhu a podle hodnocení daného dluhového instrumentu. Nejpoužívanějším je rating podle dluhového instrumentu (Šmejkal, 2011):

- rating cenných papírů s pevným výnosem,
- rating syndikovaného dluhu,
- rating prioritních akcií,

- rating strukturovaného financování,
- rating projektového financování.

Existují tři základní ratingové stupně (Šmejkal, 2011):

1. **Mezinárodní dlouhodobý rating**, který v sobě nese hodnocení lokálních i mezinárodních rizik. Omezení rizika je dáno ratingem státu, ve kterém subjekt vytváří svoji podnikatelskou činnost.
2. **Krátkodobý rating**. U něho je přidělována krátkodobá bonita, tedy schopnost splácet své závazky v dosahu jednoho roku.
3. **Dlouhodobý lokální ratingem** se zabývají lokální ratingové agentury. Jde o pohled na podnik pouze z regionálního hlediska a možnost srovnání je možná pouze v dané zemi.

Obsah ratingu je v přehledné podobě zobrazen na obr 5. Dle něj je možno definovat základní kroky, který musí ratingový analytik provést:

- specifikace emise,
- kvalitativní analýza,
- kvantitativní analýza,
- pozice na trhu,
- konkurenční prostředí,
- analýza odvětví,
- analýza státu.

S těmito kroky je spjata analýza rizik, která jsou základem celé ratingové analýzy: riziko emise, riziko subjektu, riziko odvětví a riziko státu. Je tedy zřejmé, že na ratingovém procesu se nepodílí pouze jeden člověk, je nutné zapojit tým analytiků, kteří

se jednotlivými riziky zabývají. Vinš, Liška (2005) uvádějí rozdělení kvalitativních rizik do tří skupin: faktory specifické pro společnost, odvětví a stát.

Obrázek 4 ukazuje stupnici hodnocení nejznámějších ratingových agentur Moody's a S&P/Fitch. Jedná se o dlouhodobý rating, který je pro potřeby bankovních institucí nejvíce využíván.

Obrázek 4 Stupnice hodnocení ratingových agentur

	Moody's	S&P / Fitch	
Investiční stupen	Aaa	AAA	EXTRÉMNĚ VYSOKÁ schopnost splácet závazky
	Aa1	AA+	VELMI VYSOKÁ schopnost splácet závazky
	Aa2	AA	
	Aa3	AA-	
	A1	A+	VYSOKÁ schopnost splácet závazky
	A2	A	
	A3	A-	
	Baa1	BBB+	DOSTATEČNÁ schopnost splácet závazky
	Baa2	BBB	
Baa3	BBB-		
Neinvestiční (spekulativní) stupen	Ba1	BB+	MÍRNĚ OHROŽENÁ krátkodobá schopnost splácet závazky
	Ba2	BB	
	Ba3	BB-	
	B1	B+	VÍCE OHROŽENÁ krátkodobá schopnost splácet závazky
	B2	B	
	B3	B-	
	Caa	CCC	VYSOCE OHROŽENÁ KRÁTKODOBÁ schopnost splácet závazky.
	Ca	CC	
	C	C	
	C	D	DEFAULT - nesplacen jeden a nebo více finančních závazků.

Zdroj: Klimánková (2012)

Jednotlivé investiční stupně by se podle Šmejkal (2011) daly charakterizovat i v následující podobě:

- Aaa = prvotřídní rating s nízkým stupněm rizika.
- A1 = nadprůměrný rating se skutečnostmi, které by v budoucnu mohla ohrozit nízká míra rizika.

- Baa = středně rizikový rating se stabilní současností a s možnými problémy v budoucnu.
- Ba1 = již spekulativní rating s nejistou budoucí úrovní rizika.
- B1 = Investičně méně vhodný rating s problematickou úrovní rizika.
- Caa = Podprůměrný rating s problémy při dodržování svých závazků.
- Ca = rating s vysokým stupněm rizika a vysokou mírou nedodržování svých závazků. Obrázek 5 Ratingová stupnice největších ratingových agentur.
- C = Vysoce spekulativní rating bez investičních doporučení.

Scoring a ranking

„*Scoringové modely jsou nástrojem syntézy poznatků z analýzy výkonnosti a analýzy finanční pozice za účelem posouzení stavu finanční situace podniku,*“ (Grünwald, Holečková, 2009). V rámci scoringového modelu jsou přiřkládány váhy jednotlivým finančním ukazatelům a dochází k posouzení různých hledisek, přičemž výsledek je orientován na zjištění finanční situace podniku v současnosti i budoucnosti. Scoringové modely jsou ve většině odborných literatur koncipovány jako navazující součást bonitních modelů, proto je jejich součástí bonitní model jako např. Kralickuv rychlý test.

Do scoringových modelů podle Šmejkal (2011) i jiných autorů (CR Agency) patří scoring, interní rating a ranking. Všechny tyto modely jsou kvantitativním hodnocením subjektu na trhu. Na rozdíl od ratingu je scoring hodnocen převážně od dat, které poskytne samotný subjekt, je zaměřen na kvantitativní výsledky minulých let, doba vyhotovení je kratší než u ratingu (rating = až 2 měsíce, scoring = mx. 1 týden), je levnější variantou hodnocení než rating a je zaměřen spíše na standardní a krátkodobější obchody.

Ranking je definován jako „*investiční index finanční síly podniku, který vychází z pravidelného odvětvového investičního hodnocení*“ (Šmejkal, 2011) Jde o jiný název pro scoring.

III. Cíle práce, metodika, hypotézy

1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je uvést nástroje vhodné pro mezipodnikovou komparaci na základě vícekritériálních rozhodování. S využitím znalostí o výkonnosti podniku shrnout kvantitativní a kvalitativní kritéria použitelná pro scoringové srovnávací modely. Uvést příklady pravidelného ratingového hodnocení firem finančního sektoru. Provést komparaci 5 bankovních ústavů působících v České republice a sestavit jejich pořadí v období před a po krizi.

Hlavní cíl

Primární cíl této práce spočívá ve vhodně zvoleném souboru bankovních ústavů určené pro mezipodnikové srovnání. Na výběr vhodného souboru navazuje výběr období pro mezipodnikovou komparaci, který bude alokovat období před a po finanční světové krizi. Celé gró práce pak spočívá v jednokritériální a vícekritériální komparaci vybraných bankovních subjektů a s tím související zvolení takových finančních ukazatelů, které nejvíce vystihnou problematiku výkonnosti podniků.

Vedlejší cíl

Sekundární cíl spočívá ve specifikaci finančního sektoru České republiky a provedení analýzy stability finančního sektoru dle hodnocení odborných periodik a České národní banky.

2 Metodika

V teoretické části diplomové práce byly využity a zpracovány poznatky z nastudované literatury vztahující se k dané problematice.

Při zpracování praktické části diplomové práce byla využita celá řada primárních a sekundárních dat a jejich analýza. Získaná data byla následně zpracována dle různých technik využívající se při mezipodnikové komparaci. Vzhledem k velkému množství ekonomických ukazatelů a dat, byl velký důraz kladen na jejich přehledné zpracování a grafická zobrazení. Při zpracování praktické části práce byl použit počítačový program Microsoft Exel 2007.

Sekundární data

Při sběru sekundárních dat byla využita řada zdrojů. Nejobjemnějším pramenem se staly výroční zprávy komparovaných bankovních institucí pro rok 2007 a 2011, výpisy z obchodních rejstříků a internetové stránky zmíněných bank. Další cenné informace byly využity ze zpráv zpracované Českou národní bankou. Pro sběr sekundárních dat byly také využity následující internetové servery: www.iDnes.cz, www.peníze.cz, www.ihned.cz, www.czech-ba.cz, www.ceskatelevize.cz, www.ecb.int.

Primární data

Vzhledem k charakteru diplomové práce jsou termínem „primární data“ označována taková data, která byla vypočtena na základě sekundárních dat. Jedná se o veškeré ekonomické ukazatele potřebné k sestavení matice a aplikaci metod mezipodnikové komparace.

- **Zisk na akcii** (EPS), který vypočteme jako čistý zisk/počet emitovaných akcií.
- **Čistý úrokový výnos**, což jsou úrokové výnosy očištěné o úrokové náklady.
- **ROAA** neboli rentabilita průměrných aktiv udává poměr mezi čistým ziskem a průměrnými aktivy.

- **Kapitálová přiměřenost** dle Basel II., což je metodika, kterou na svých internetových stránkách uvádí ČNB a všechny komparované banky s ní počítají ve svých výročních zprávách.
- **Provozní náklady / Provozní výnosy** udávají výši nákladů na vyprodukování jedné koruny výnosů.
- **Úrokové krytí** se vypočte jako (Výsledek hospodaření za sledované období + nákladové úroky) / nákladové úroky.
- **Zisk na 1 zaměstnance** udává, kolik zisku přinese společnosti jeden zaměstnanec. K výpočtu byl použit zisk po zdanění a počet zaměstnanců.

U všech zmíněných ekonomických ukazatelů byl proveden následující výpočet relativní změny ukazatele ve sledovaném období.

$$\delta X = \frac{X_1 - X_0}{X_0}$$

Tento propočten byl proveden z důvodu lepší orientace v posunech pořadí jednotlivých bank v mezipodnikové komparaci.

Použité techniky

Pro samotnou komparaci bank byly použity následující metody.

Metoda jednoduchého součtu pořadí – podnik s nejlepší hodnotou obdrží x počet bodů, přičemž podnik s nižší hodnotou obdrží x-1 až podnik s nejhorší hodnotou obdrží 1 bod.

Metoda jednoduchého podílu – vychází se ze stanovení průměrné hodnoty u každého ukazatele, přičemž pro výslednou hodnotu je zapotřebí vydělit příslušnou hodnotu daného ukazatele již vypočteným průměrem. Při stanovení hodnot nákladového ukazatele se zlomek otáčí.

Bodová metoda – nejlepší hodnota u každého ukazatele je označena počtem bodů sto a nejhorší hodnota pak počtem bodů nula. Pro ukazatele výnosového typu se pak postupuje podle vzorce hodnota ukazatele mínus ukazatel s minimální hodnotou a vše se

dá do poměru s rozdílem maximální a minimální hodnoty. Hodnota nákladového ukazatele se určí podle stejného poměru, avšak v čitateli bude nyní maximální hodnota mínus hodnota počítaného ukazatele.

Metoda normované proměnné - zde se hodnota požadované ukazatele vypočte jako poměr rozdílu daného ukazatele mínus průměrná hodnota ukazatele a směrodatné odchytky. Pro nákladový typ ukazatele opět pouze pozměníme čítecitel na tvar průměr mínus hodnota daného ukazatele.

Metoda vzdálenosti od fiktivního objektu - u každého ukazatele vyhledáme nejlepší hodnotu, kterou následně odečteme od hodnoty daného ukazatele příslušné banky a výsledek umocníme. Výslednou euklidovskou vzdálenost vytvoříme součtem všech propočtených hodnot ukazatelů dané banky a výsledek odmocníme.

3 Hypotézy

Hypotéza 1

Finanční sektor v České republice vykazuje dle zátěžových testů České národní banky dlouhodobou stabilitu.

Hypotéza 2

Mezi roky 2007 a 2011 nedošlo k poklesu výkonnosti jednotlivých komparovaných bank.

Hypotéza 3

Pořadí komparovaných bank zůstane stejné při použití jakékoli metody komparace, založené na vícekritériálním modelu.

IV. Praktická část

1 Charakteristika finančního sektoru v České republice

Ekonomiku můžeme rozdělit do 4 základních ekonomických sektorů. Jedná se o sektor primární, sekundární, terciární a kvaternární. Takové to členění vyplývá ze segmentace podle ekonomické činnosti. Finanční sektor pak spadá do skupiny terciární, která obsahuje služby a související ekonomické činnosti. V současné době se považuje za nejdynamičtější se rozvíjející sektor a jeho podíl na české ekonomice neustále narůstá.

Finanční sektor bychom mohli klasifikovat jako soubor všech finančních trhů, finančních institucí a finančních instrumentů, které jsou navzájem provázány a na sobě závislé. Finančními instrumenty myslíme veškeré druhy a formy cenných papírů, které umožňují zachycení pohledávek a závazků související s výměnou zdrojů, služeb a jiných reálných hodnot u kterých vznikají finanční transakce. Finanční trhy pak představují místa, kde se střetává nabídka a poptávka po finančních dokumentech. Jedná se například o kapitálový trh, devizový trh nebo v posledních letech hodně se rozvíjející opční a termínový trh. Poslední složkou jsou pak finanční instituce, které vytváří a obchodují s finančními dokumenty. Řadí se k nim banky, pojišťovny, penzijní a investiční fondy, makléřské firmy a řada dalších. (Polouček 2009)

Finanční sektor je v České republice výrazně zastoupen především bankami. V současnosti velký rozvoj zaznamenávají banky střední velikosti, které se neustále rozvíjejí a představují hybnou sílu finančního sektoru. Dle české bankovní asociace jsou banky leadery téměř všech finančních skupin působící v České republice, takže lze hovořit o finančním trhu, kde hrají hlavní úlohu banky vedené finančními konglomeráty. Celý finanční trh reguluje Česká národní banka, která od roku 2006 vystupuje jako instituce zaměřená na dozorové aktivity nad celým trhem a jeho subsegmenty. (www.czech-ba.cz)

1.1 Finanční stabilita

Převážně v období velké finanční krizi se jedním z klíčových úkolů ČNB stala analýza finanční stability. Poukázání a eliminování zranitelných míst ve finančním sektoru a jejich vazeb na vývoj na finančních trzích a potažmo i k ekonomickému vývoji všeobecně, může výrazně přispět k mnohem větší odolnosti finančního systému vůči nepříznivým šokům. Význam analýzy finanční stability byl zdůrazněn poprvé ČNB ve Zprávě o stabilitě bankovního sektoru za rok 2003. Zákon č.6/1993 Sb. o České národní bance popisuje péči o finanční stabilitu jako jeden z hlavních cílů ČNB.

V návaznosti na dopad celosvětové finanční krize posílil význam cíle finanční stability. Zároveň došlo k zavedení makroprudenční politiky, která by měla vést k udržování finanční stability. Hlavní gró této politiky spočívá v omezení systémového rizika.

V současné době nejčastěji zmiňovaným nástrojem ČNB pro hodnocení odolnosti finančního systému jsou tzv. Zátěžové testy. Jak již bylo zmíněno, banky hrají ve finančním sektoru klíčovou roli. Z tohoto důvodu jsou zátěžové testy bankovního sektoru prováděny čtvrtletně a výsledky zveřejňovány. Metodologie zmiňovaných testů byla několikrát poupravena. V současné podobě jsou zátěžové testy složeny z Alternativních makroekonomických scénářů a testování úvěrového rizika, měnového rizika, rizika mezibankovní náklady a určování regulatorního kapitálu a kapitálové přiměřenosti. (www.cnb.cz)

1.1.1 Zátěžové testy českých bank

České banky prozatím statečně v každém zátěžovém testu obstály, oproti ostatním bankám evropské unie. Jak uvádí ČNB ve své zprávě o výsledcích zátěžových testů, český bankovní sektor by odolal i nepříznivým ekonomickým šokům. Dle Pavla Řezábka, člena bankovní rady ČNB, je základem odolnosti českých bank především silná kapitálová vybavenost, bilanční likvidita a ziskovost. K pozitivnímu hodnocení se přidává i výkonný ředitel České bankovní asociace Pavel Štěpánek. Ten poukázal na odolnost českých bank i vůči takovému hospodářskému šoku, který by předčil propad ekonomiky v roce 2009. (www.ceskatelevize.cz)

Zatím poslední zátěžový test provedla ČNB k datu 31. prosince 2011. Predikují se v něm možné scénáře vývoje ekonomické situace v letech budoucích. ČNB má několik variant možných scénářů, přičemž jeden z nich předpokládá i scénář dluhové krize, která plyne z výrazného prohloubení krize v eurozóně. Z analýzy ČNB vyplývá, že nejrizikovějším článkem bankovního sektoru je úvěrové riziko. Ve scénáři zátěžových testů dluhové krize by se úvěrové ztráty pohybovaly v průměru více jak 50 mld. za rok. To by odpovídalo trojnásobnému nárůstu oproti průměrné roční hodnotě z let předešlých. Současně by bankovní sektor postihly i tržní ztráty v hodnotě 15 mld. Kč., především z důvodu předpokládaného poklesu cen držných vládních dluhopisů ČR.

Česká národní banka ve své zprávě o výsledcích zátěžových testů také uvádí, že přes vysoké úvěrové a tržní ztráty v případě scénáře dluhové krize, by zůstal bankovní sektor jako celek nadále stabilní. Jako hlavní důvod takové to stability uvádí ČNB vysokou kapitálovou přiměřenost. Ta v roce 2011 činila 15,2 %. (www.cnb.cz)

1.2 Shrnutí

Z výsledků zátěžových testů, které na svých internetových stránkách zveřejňuje Česká národní banka, lze usuzovat, že bankovní sektor, jako hlavní složka finančního sektoru v České republice, vykazuje dlouhodobou stabilitu. Tento stav by nebyl závažně narušen, ani v případě potvrzení pesimistických prognóz možného vývoje na světovém finančním trhu. Toto tvrzení potvrzuje i hodnocení mnoha českých ekonomů.

2 Výběr komparovaných podniků

2.1 Sestavení souboru pro mezipodnikové srovnání

V předchozím textu byl stručně popsán finanční sektor a jeho stabilita. Nyní již můžeme přistoupit k mezipodnikovému srovnání. Prvním a velmi důležitým krokem je volba vhodného komparovaného souboru podniků. Výběr nesmí být nahodilý, ale musí splňovat určité podmínky. Jednou ze základních podmínek je homogenost souboru. To nám naznačuje, že porovnávané podniky by měli mít společné ekonomické zaměření, popřípadě by měly mít aspoň přibližně stejnou velikost nebo pozici na trhu. Z toho

vyplývá, že nelze porovnávat podniky s rozdílnou velikostí a odlišným ekonomickým zaměřením.

Pro toto mezipodnikové srovnání bylo vybráno 5 finančních institucí se zaměřením na komerční (obchodní) bankovní činnost. Vzhledem k velké skupině obchodních bank na českém finančním trhu, byl výběr ohraničen podílem na trhu. Zvolené banky jsou na českém trhu již zavedené, prosperující a mají dostatečně velký a srovnatelný počet klientů. Jedná se o následující banky:

- Česká spořitelna, a.s
- Československá obchodní banka, a.s
- GE Money Bank, a.s
- Komerční banka, a.s
- Raiffeisenbank, a.s

Výše zmíněné banky představují klienty nejvyhledávanější banky za posledních 5 let.

2.2 Představení komparovaných bankovních subjektů

2.2.1 Česká spořitelna, a.s.

Historie České spořitelny, a.s. (dále jen ČS) se datuje již od roku 1825, kdy zahájila svoji činnost pod jménem Spořitelna česká, a byla nejstarším právním předchůdcem současné ČS. V roce 1992 přechází na akciovou společnost a v roce 2000 upevňuje svoji pozici na finančním trhu, kdy se stává členem významné skupiny Erste Group, jednoho z největších poskytovatelů finančních služeb z působností ve střední a jižní Evropě. Spojení s tak silným partnerem, zajistilo ČS pevný bod pro rozvíjení vizí stát se silnou a konkurenceschopnou bankou.

V současnosti vystupuje ČS jako moderní banka, která se, se svým produktovým portfoliem, zaměřuje na celou škálu subjektů. Zejména se jedná o drobné klienty, malé a střední firmy a významné korporace. Rovněž také zastupuje města a obce. Na tuzemském kapitálovém trhu má pevné postavení a patří mezi významné obchodníky s cennými

papíry. Dle internetového portálu csas.cz je Česká spořitelna největší bankou na tuzemském trhu.

Svoji důvěru vyslovilo ČS více než 5 miliónů lidí, v České republice má otevřeno 654 poboček a svým klientům nabízí s 1400 automatů a platbomatů. ČS získala za dobu své existence řadu ocenění. V roce 2011 byla v soutěži Fincentrum zvolena bankou roku a jeden ze zaměstnanců byl oceněn bankéřem roku. Neméně významné je také ocenění Banka tisíciletí v již zmiňované soutěži. Za velmi prestižní ocenění lze také považovat hodnocení amerického časopisu Global Finance, který ve svém srovnání hodnotil 500 světových bank dle ratingových agentur. Z tohoto srovnání si ČS odnesla titul „Nejbezpečnější banka regionů střední a východní Evropy“. (www.cs.cz)

2.2.2 Československá obchodní banka, a.s.

Československá obchodní banka (dále jen ČSOB), byla založena státem v roce 1964 za účelem poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací. Dle tehdejšího trendu byla v roce 1999 zprivatizována a majoritním vlastníkem se tak stala belgická KBC bank, která v roce 2007 odkoupila minoritní podíly a stala se tak jediným akcionářem ČSOB. V roce 2000 převzala ČSOB Investiční a poštovní banku. Do roku 2007 působila ČSOB jak na českém tak na slovenském trhu. Po roce 2008 se však slovenská pobočka oddělila.

V retailovém bankovníctví České republiky vystupuje ČSOB také pod druhou obchodní značkou – Poštovní spořitelna. Svým zaměřením se řadí k univerzálním bankám. Zaměřuje se jak na fyzické občany, tak na malé a střední podniky. Své služby též poskytuje korporátním a institucionálním klientům.

Svoji pevnou pozici na finančním trhu upevňuje s více než 3 miliony klientům, kterým nabízí 3450 poboček a 831 bankomatů. Svým klientům nabízí také možnost vybrat si svoji hotovost i na pokladnách sítě supermarketů Albert a Coop a dále také na čerpacích stanicích ČEPRO a EuroOil prostřednictvím služby Cashback.

Také ČSOB se může pyšnit řadou ocenění. V letošním roce ji časopis Global Finance vyhodnotil jako banku, která poskytuje svým klientům nejlepší služby v oblasti

směnných operací. V roce 2011 byla také oceněna jako nejlepší banka v ČR řadou médií. Jednalo se například o hospodářské noviny, magazín The Banker, časopis Global Finance nebo magazínu EMEA Finance. (www.csob.cz)

2.2.3 GE Money Bank, a.s.

Počátek GE (původní název: General Electric Company) ve světě je datován do roku 1892. Přes výrobce turbín, leteckých motorů nebo lokomotiv se GE propracovala na pozici jedné z nejinovativnějších společností na světě. Po celém světě má kolem 327 000 zaměstnanců a působí ve více než 100 zemích. Řízení jednotlivých poboček je uskutečňováno prostřednictvím divizí – průmyslové, technologické a finanční GE Capital (v České republice pod názvem GE Money). V České republice se skupina GE Money dělí na dvě společnosti, GE Money Bank a GE Money Auto. Na českém trhu je skupina od roku 1997 a v současnosti evidují na 1 milion klientů.

GE Money Bank je univerzální a jedna z největších českých bank. Poskytuje služby jak fyzickým tak právnickým osobám. Její výhodou je diverzifikované portfolio, přičemž firmy generují vlastní finanční aktiva. Sídlo GE Money Bank je v současné době na Praze 4. GE Money je první bankou v České republice, která přišla z řadou inovací, jako je např. plnohodnotný elektronický výpis z účtu, paušální běžný účet typu all inclusive pro fyzické i právnické osoby, konsolidace půjček, refinancování hypoték, odměny za použití platebních karet, komunikace prostřednictvím internetového chatu, aplikace GE Money Manager (nastavba, která pomáhá plánovat osobní rozpočet) nebo vybavení bankomatů čipovou technologií.

Od roku 2007 přistoupil bankovní ústav k vybraným bankovním standardům (Kodex chování mezi bankami a zákazníky, Kodex o poskytování předmluvních informací souvisejících s úvěry na bydlení). GE Money Bank získala velké množství ocenění, mezi nejvýznamnější patří např.: OVB Vstřícná banka 2010, vycházející z hodnocení klientského ratingu OVB nebo Zlatou korunou udělené ocenění pro rok 2011 „nejlepší finanční produkt roku“. (www.gemoney.cz)

2.2.4 Komerční banka, a.s.

V roce 1990 byla založena Komerční banka jako státní instituce a v roce 1992 byla transformována na akciovou společnost. Société Générale koupila 60% podíl v Komerční bance a v roce 2006 byl odkoupen i zbývající podíl 60 % v Modré Pyramidě.

Komerční banka (dále KB) je součástí mezinárodní skupiny Société Générale (obrat 2,4 miliardy eur). Jedná se o univerzální banku především v oblasti podnikového, investičního a regálového bankovníctví. Specializovanými službami KB jsou: penzijní připojištění, stavební spoření, factoring, spotřebitelské úvěry, pojištění a v dnešní době také internetové bankovníctví. Korporátní klientelu obsluhuje KB ve dvou základních segmentech: Corporate (do obrátu 1 500 mil. Kč) a Top Corporations (pouze v Brně, Praze a Bratislavě).

Banka má 1,6 milionů zákazníků, které obsluhuje na 397 pobočkách. K dispozici je 693 bankomatů na celém území České republiky. Pro korporátní klienty jsou vybudovány 4 centra pro velké podniky a 20 business center pro municipality a střední podniky. Stavební spořitelna Modrá pyramida má v současnosti (k červenci 2012) 649 000 klientů a 508 000 zákazníků se účastní penzijního připojištění Penzijního fondu KB. Spotřebitelské financování ESSOX využilo 288 000 klientů.

Od roku 2003 se skupina Société Générale zavazuje dodržovat principy iniciativy Spojených národů „Global Compact“ v oblastech lidských práv, pracovních standardů, životního prostředí a bránění korupci. (www.kb.cz)

2.2.5 Raiffeisenbank, a.s.

Raiffeisenbank a. s. působí na českém trhu od roku 1993. V roce 2008 byla dokončena integrace s bankou. V České republice zabezpečuje chod prostřednictvím 120 poboček, klientských center a osobních i firemních poradců. Majoritním akcionářem (75 %) je rakouská finanční společnost Raiffeisen Bank Internacionál AG, která vznikla roku 2010. Zisk banky v roce 2011 činil 2,22 miliardy korun. Raiffeisenbank je pátou největší bankou v České republice a zaměstnává přes 3 000 pracovníků.

V roce 2006 přistoupila banka jako jedna z prvních bankovních institucí v České republice ke Kodexu chování mezi bankami a klienty. Skupina Raiffeisen získává pravidelně ocenění od časopisů Euromoney, Global Finance nebo The Banker. Nejprestižnějším oceněním pro Raiffeisenbank je titul „Nejlepší banka ve střední a východní Evropě“. V roce 2011 získala Raiffeisenbank již počtvrté cenu za nejlepší účet (eKonto). V soutěži Zlatá koruna banka loni získala 1. místo v kategoriích přímé bankovnictví, podnikatelské účty a podnikatelské úvěry.(www.rb.cz)

3 Jednokriteriální srovnání

V teoretické části bylo zmiňováno, že podniky lze porovnávat podle dvou základních metod, ve vztahu ke zvolenému počtu ukazatelů. Jednalo se o jednorozměrné a vícerozměrné metody komparace. Přestože jednokriteriální srovnání nemá oproti vícekriteriálnímu srovnání dobrou vypovídací schopnost, může být někdy dobrou orientační pomůckou pro další hodnocení.

Volba správného ukazatele patří k nejdůležitější části celého procesu jednokriteriálního srovnání. Při volbě ukazatele se musí vždy zohlednit ekonomická činnost podniku. Vzhledem k charakteru a povaze bankovních subjektů proto byly zvoleny následující ukazatelé*:

- Zisk na akcii
- Čistý úrokový výnos
- Bilanční suma

Banky budou pomocí zmíněných ukazatelů porovnány nejen mezi sebou, ale zároveň bude zkoumán vývoj za různá období. Základním obdobím byl zvolen rok 2007 a k němu zkoumaný rok pak 2011, což je období, které ohraničuje dobu před tzv. celosvětovou finanční krizí a dobu po krizi.

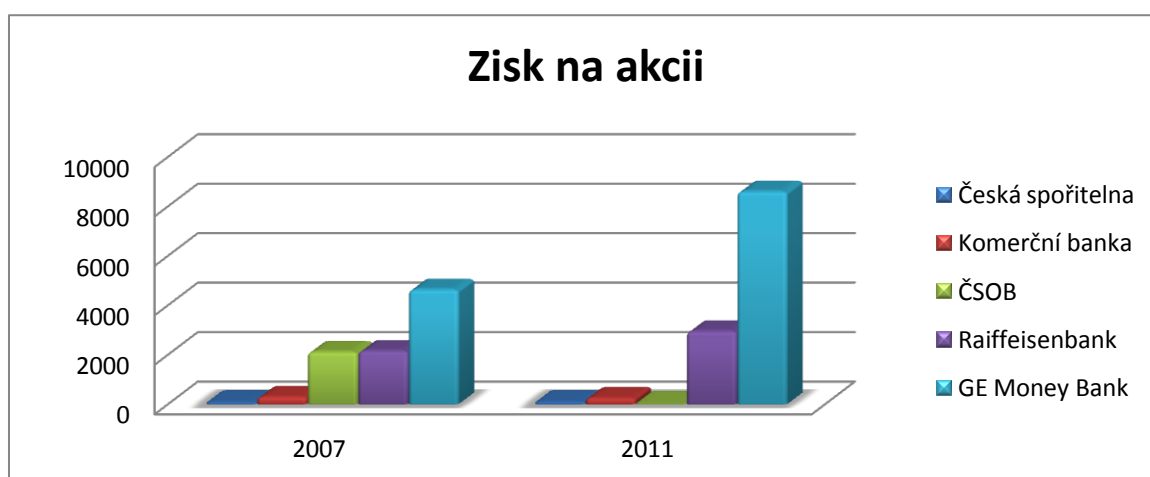
* V rámci lepší přehlednosti jsou číselné hodnoty u ukazatelů zisk na akcii a bilanční suma uváděné v mil. Kč.

3.1 Zisk na akcii

Jako první ukazatel pro mezipodnikové porovnání na základě jednoho ukazatele, byl zvolen zisk na akcii. Tento ukazatel patří mezi velmi důležitý zdroj informací především pro akcionáře. Informuje je o tom, jak velký zisk by mohl být vyplacen na jednu akcii, kdyby se firma rozhodla celý zisk vyplatit. Co nejvyšší hodnota tohoto ukazatele patří k žádoucím stavům všech akcionářů.

Vývoj tohoto ukazatele u jednotlivých bank za zvolené období zachycuje graf č. 1 a detailnější rozbor je pak popsán v tabulce č 4.

Graf 1: Výsledné hodnoty dle zisku na akcii pro rok 2007 a 2011

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

Tabulka 3 Výsledné hodnoty a pořadí dle zisku na akci pro rok 2007 a 2011

	Česká spořitelna	Komerční banka	ČSOB	Raiffeisenbank	GE Money Bank
2007	86,29	294,76	2122,82	2158,69	463939,08
2011	96,87	249,97	38,16	2955,11	8603921,57
2007	5	4	3	2	1
2011	↓ 4	↑ 3	↓ 5	→ 2	→ 1

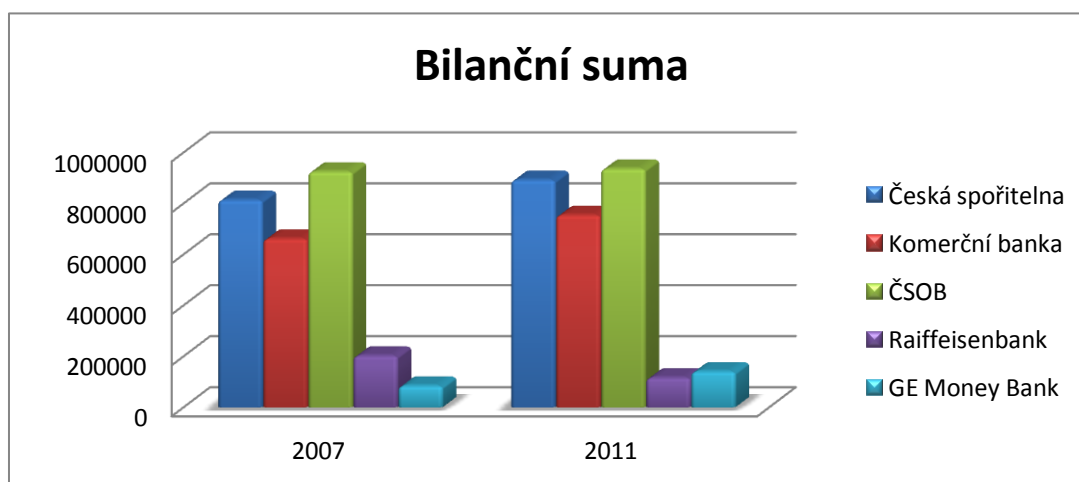
Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

Z grafického zobrazení a následného přehledu hodnot v tabulce je více než patrné, že rozdíly mezi jednotlivými komparovanými bankami jsou obrovské. To je způsobeno rozdílnými hodnotami kmenových akcií. Každá z komparovaných bank vydala rozdílné množství akcií s absolutně nesrovnatelným oceněním v rámci. Rozdílné hodnoty akcií se mezi bankami pohybují v rozmezí od 20 Kč za akcii až po statisíce za akcii. Z tohoto důvodu nelze na základě ukazatele zisk na akcii mezi sebou banky objektivně porovnat. Nelze zároveň ani posoudit vývoj jednotlivých bank v letech 2007 a 2011. Cena akcií se totiž neliší jenom mezi jednotlivými bankami, ale odlišnost v ceně akcií nalezneme i u jednotlivých bank v různém období. Tento ukazatel proto není vhodný pro jednokriteriální komparaci bank. A to i přesto, že řada autorů o něm hovoří jako o jednom z nejlepších indikátorů zisku pro akcionáře.

3.2 Bilanční suma

Tento ukazatel se zaměřuje na posouzení bankovních institucí z pohledu jejich majetku, které při své činnosti využívají. V mezipodnikové komparaci se tedy jedná o porovnání bank podle jejich velikosti. Na tento ukazatel bychom měli později navázat při určování čistého úrokového výnosu. Hypoteticky by mělo totiž platit, že velikostně největší banka by měla dosahovat největšího objemu čistých úrokových výnosů. Výsledné pořadí a velikost bilančních sum jednotlivých bank je opět nejdříve graficky znázorněno a výsledné hodnoty a pořadí jsou zanesené pro lepší orientaci do tabulky.

Graf 2 Výsledné hodnoty dle bilanční sumy pro rok 2007 a 2011

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

Tabulka 4 Výsledné hodnoty a pořadí dle bilanční sumy pro rok 2007 2011

	Česká spořitelna	Komerční banka	ČSOB	Raiffeisenbank	GE Money Bank
2007	814 125	661 819	925 424	202 947	84 875
2011	892 598	754 810	936 593	116 762	140 967
2007	 2	 3	 1	 4	 5
2011	 2	 3	 1	 5	 4

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

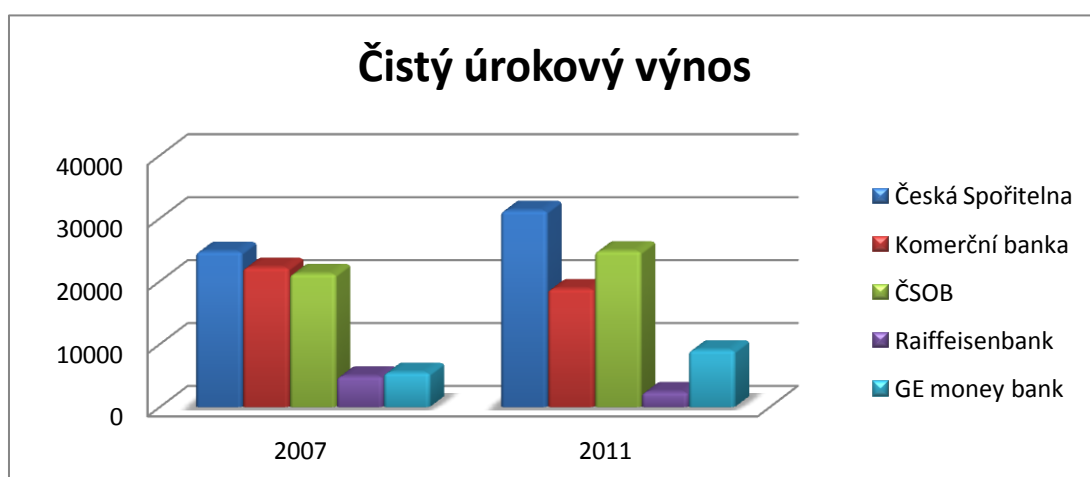
Pokud bychom se nejdříve zaměřily na jednotlivé banky, můžeme zpozorovat, že až s výjimkou Raiffesienbank, a.s. došlo u všech mezi roky 2007 a 2011 k nárůstu majetku. Česká spořitelna, Komerční banka a ČSOB sice nárůst zaznamenaly, ale pomyslným vítězem se stala GE Money Bank, která svůj majetek navýšila téměř o dvojnásobek. Jak již bylo zmíněno, Raiffeisenbank svůj majetek nenavýšila a o necelou polovinu došlo ke snížení.

Při komparaci jednotlivých bank bylo zjištěno, že největším majetkem disponuje ČSOB. Na druhém místě pak skončila Česká spořitelna. Rozdíl mezi majetkem ČSOB a Českou spořitelnou byl v obou letech v porovnání s jejich celkovou velikostí téměř zanedbatelný. Komerční banka v obou letech zaujala třetí místo. Raiffeisenbank se díky poklesu svého majetku propadla ze čtvrté pozice v roce 2007 na pozici pátou v roce 2011. GE Money Bank zaujala přesný protipól vůči Raiffeisenbank. Vzhledem k velkému nárůstu svých aktiv obsadila v roce 2011 čtvrtou pozici, na kterou postoupila z pátého místa v roce 2007. Potvrdila tak údaje ze svých webových stránek, kde se označuje za dynamickou a rychle se rozvíjející banku.

3.3 Čistý úrokový výnos

Dalším ukazatelem, který bude použit, je čistý úrokový výnos. Z pohledu bank se jedná o velmi zajímavý ukazatel, poněvadž udává, kolik banka inkasovala v daném období výnosových úroků. Jedná se o čistý úrokový výnos, což znamená, že takovéto výnosy jsou již očištěny o úroky, které musela vyplatit banka. Čistý úrokový výnos definuje poměr mezi úrokovými výnosy a úrokovými náklady.

Graf 3 Výsledné hodnoty dle čistého úrokového výnosu pro rok 2007 a 2011

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

Tabulka 5 Výsledné hodnoty a pořadí dle čistého úrokového výnosu pro rok 2007 a 2011

	Česká Spořitelna	Komerční banka	ČSOB	Raiffeisenbank	GE Money Bank
2007	24 727	22 190	21 198	4 906	5 495
2011	31 244	18 790	24 808	2 406	9 064
2007	1	2	3	5	4
2011	→ 1	↓ 3	↑ 2	→ 5	→ 4

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

Z tabulky je patrné že v roce 2007 došlo k téměř vyrovnanému stavu mezi Českou spořitelnou Komerční bankou a ČSOB. V roce 2011 se ovšem rozdíly v čistém úrokovém výnosu prohloubily. V rámci tohoto ukazatele došlo u České Spořitelny k nárůstu téměř o 7 000 mil. Kč, což byl v porovnání s ostatními bankami největší nárůst. Tímto nejen potvrdila své prvenství v roce 2007 ale zároveň si zajistila i první pozici v roce 2011. Původně druhá komerční banka se propadla z druhé pozice na pozici třetí, vzhledem ke snížení svých úrokových výnosů o 4 000 mil. Kč. Oproti tomu ČSOB si lehce polepšila což mělo za následek spolu s propadem komerční banky druhé místo v roce 2011. Stabilně obsazené zůstaly v obou zkoumaných letech pozice čtvrtá a pátá. Čtvrtou pozici zaujala GE Money Bank a přestože byla v pořadí druhou bankou s největším nárůstem v období let 2007 a 2011, takovéto navýšení nestačilo na posunutí se po pomyslném

žebříčku na vyšší pozici. Raiffeisenbank dosáhla v roce 2007 velmi podprůměrných hodnot čistého úrokového výnosu. Tento markantní rozdíl prohloubila o to víc v roce 2011 a na českou spořitelnu ztrácí v tomto období téměř 29 000 mil. Kč.

4 Vícekriteriální srovnání

Po komparaci bank pomocí jednoho ukazatele se dostáváme k mezipodnikovému vícekriteriálnímu srovnávání. Stejně jako u jednokriteriální komparace, tak i zde je velmi důležitý vhodný výběr ukazatelů. Měly by být zvoleny takové ukazatele, aby co neefektivněji zobrazovaly finanční situaci podniku. Při jejich výběru by se mělo přihlídnout k ekonomické činnosti komparovaných subjektů.

4.1 Výběr ukazatelů a jejich výpočet

Pro mezipodnikovou komparaci vybraných bankovních institucí byly zvoleny ukazatele jak nákladového typu, tak výnosového typu. Ukazatel provozní náklady/provozní výnosy, je ukazatel který potřebné množství nákladů na jednu korunu výnosů a v mezipodnikové komparaci se jedná o ukazatel nákladového typu. Do skupiny ukazatelů výnosového typu pak byl zvolen ukazatel ROAA neboli rentabilita průměrných aktiv, kapitálová přiměřenost, úrokové krytí a zisk na jednoho zaměstnance. Vzorce pro výpočet najdete v příloze č.

Po určení vhodných ukazatelů, můžeme přejít k jejich výpočtu pro rok 2007 a 2011. Výsledné hodnoty všech ukazatelů zobrazují tabulky 6 a 7. Pro výpočet byly použity data z výročních zpráv komparovaných subjektů a jsou součástí přílohy č. 2. V tabulce je zanesen kromě hodnot daných ukazatelů také jejich průměr, směrodatná odchylka a maximální a minimální hodnoty ekonomických ukazatelů. Tyto výpočty budou použity v aplikaci jednotlivých metod vícekriteriální komparaci.

Tabulka 6 Hodnoty jednotlivých ekonomických ukazatelů pro rok 2007

2007	ROAA	Kapitálová příměření	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zaměstnance (v milionech)
Česká spořitelna	1,50	9,40	50,00	2,58	1,11
Komerční banka	1,80	10,10	45,70	1,93	1,44
ČSOB	1,23	11,12	52,87	1,85	1,05
Raiffeisenbank	1,00	8,70	62,40	1,52	0,48
GE Money Bank	3,07	21,55	42,60	4,90	1,03
Typ ukazatele	+I	+I	-I	+I	+I
Průměr	1,72	12,17	50,71	2,56	1,02
Minimum	1,00	8,70	42,60	1,52	0,48
Maximum	3,07	21,55	62,40	4,90	1,44
Max – Min	2,07	12,85	19,80	3,38	0,96
σ_i	0,73	4,76	6,82	1,22	0,31

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

Tabulka 7 Hodnoty jednotlivých ekonomických ukazatelů pro rok 2011

2011	ROAA	Kapitálová příměření	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zaměstnance (v milionech)
Česká spořitelna	1,50	13,10	41,80	3,05	1,29
Komerční banka	1,30	14,61	41,17	1,83	1,08
ČSOB	1,20	15,54	45,60	2,52	1,44
Raiffeisenbank	1,40	12,00	54,70	1,92	0,75
GE Money Bank	2,71	17,10	66,05	5,30	1,34
Typ ukazatele	I	I	-I	I	I
Průměr	1,62	14,47	49,86	2,92	1,18
Minimum	1,20	12,00	41,17	1,83	0,75
Maximum	2,71	17,10	66,05	5,30	1,44
Max – Min	1,51	5,10	24,88	3,47	0,69
σ_i	0,55	1,79	9,43	1,27	0,25

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

4.2 Aplikace vícekriteriálních metod

Po základním vymezení poměrových ukazatelů a jejich výpočtu pro rok 2007 a 2011 se může nyní přistoupit k aplikaci jednotlivých vícekriteriálních metod pro meziodnikovou komparaci. Veškeré výsledné hodnoty budou u jednotlivých metod zanesené opět pro lepší přehlednost do tabulek dle zkoumaného roku. V každé tabulce bude poslední sloupek vždy označovat výsledné pořadí jednotlivých komparovaných bank. V příloze č. jsou uvedeny veškeré vzorce potřebné pro výpočet jednotlivých metod.

4.2.1 Metoda součtu pořadí

Při použití této metody se přiřadí jednotlivým ukazatelům počet bodů a jejich následný součet určí výsledné pořadí komparovaných bank. Podrobnější popis této metody je uveden v metodice práce.

Tabulka 8 Výsledné hodnoty a pořadí dle metody součtu pořadí pro rok 2007

2007	ROAA	K. průměrnost	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zam.	Součet bodů	Pořadí
Česká spořitelna	3	2	3	4	4	16	3
Komerční banka	4	3	4	3	5	19	2
ČSOB	2	4	2	2	3	13	4
Raiffeisenbank	1	1	1	1	1	5	5
GE Money Bank	5	5	5	5	2	22	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

Tabulka 9 Výsledné hodnoty a pořadí dle metody součtu pořadí pro rok 2011

2011	ROAA	K. průměrnost	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zam.	Součet bodů	Pořadí
Česká spořitelna	4	2	4	4	3	17	2
Komerční banka	2	3	5	1	2	13	4
ČSOB	1	4	3	3	5	16	3
Raiffeisenbank	3	1	2	2	1	9	5
GE Money Bank	5	5	1	5	4	20	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

V první aplikované metodě mezipodnikové komparace dosáhla GE Money Bank největšího počtu bodů jak pro rok 2007 tak pro rok 2011 a to i přesto, že oproti roku 2007 dosáhla v roce 2011 menšího počtu bodů. Tato bodová ztráta ovšem její pevné postavení nijak neohrozila. V roce 2007 dostala GE Money o tři body více oproti bance umístěné na druhé pozici a v roce 2011 byl bodový rozdíl oproti druhé pozici totožný s rokem 2007.

Spolu s GE Money Bank si bodově pohoršila i komerční banka. Zde se ovšem pokles bodů projevil i na výsledném žebříčku pozic. Z výsledného součtu devatenácti bodů v roce 2007 poklesla na třináct bodů, což jí posunula z původní druhé pozice na pozici čtvrtou v roce 2011.

Výsledné pořadí mezi zkoumanými lety se změnilo také u České spořitelny. Zde byl zaznamenán pozitivní posun. V roce 2007 obdržela Česká spořitelna 16 bodů, čímž skončila na třetím místě. V roce 2011 si o bod polepšila, což jí posunulo vpřed na pozici druhou.

ČSOB v roce 2007 zaostávala ve čtvrté pozici o tři body na Českou spořitelnu umístěnou na třetím místě. V roce 2011 se jí podařilo výsledné skóre navýšit o tři body a posunula se tak na třetí místo.

Poslední pozici v obou zkoumaných letech zaujala Raiffeisenbank. Přestože oproti roku 2007 byl zaznamenán poměrně velký nárůst výsledného součtu bodů, v porovnání s ostatními bankami se Raiffeisenbank drží bodově hluboko pod průměrem.

Metoda jednoduchého součtu pořadí má ve své podstatě velmi jednoduchou aplikaci. Tuto výhodu ale zastiňuje nevýhoda, která spočívá v neakceptaci velikosti rozdílu komparovaných podniků.

4.2.2 Metoda jednoduchého podílu

Tato metoda se snaží odstranit nedostatek z předchozí metody vztažením výsledné hodnoty daného ukazatele k jeho průměru.

Tabulka 10 Výsledné hodnoty a pořadí dle metody jednoduchého podílu pro rok 2007

2007	ROAA	K. průměrnost	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zam.	Průměr bodů	Pořadí
Česká spořitelna	0,87	0,77	1,01	1,01	1,09	0,95	3
Komerční banka	1,05	0,83	1,11	0,76	1,41	1,03	2
ČSOB	0,72	0,91	0,96	0,72	1,02	0,87	4
Raiffeisenbank	0,58	0,71	0,81	0,59	0,47	0,63	5
GE Money Bank	1,78	1,77	1,19	1,92	1,01	1,53	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

Tabulka 11 Výsledné hodnoty a pořadí dle metody jednoduchého podílu pro rok 2011

2011	ROAA	K. průměrnost	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zam.	Průměr bodů	Pořadí
Česká spořitelna	0,92	0,91	1,19	1,04	1,09	1,03	2
Komerční banka	0,80	1,01	1,21	0,63	0,91	0,91	4
ČSOB	0,74	1,07	1,09	0,86	1,22	1,00	3
Raiffeisen bank	0,86	0,83	0,91	0,66	0,64	0,78	5
GE Money Bank	1,67	1,18	0,75	1,81	1,13	1,31	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

I v této metodě bylo první a páté místo v jednotlivých letech konstantní. První pozici obhájila GE Money Bank, přestože průměr bodů v roce 2011 byl nižší než průměr bodů v roce 2007 a to o 0,2 body.

I zde na posledním místě skončila Raiffeisenbank. Ta měla počet bodů téměř neměnný. Už se ovšem nejednalo o tak propastný rozdíl vůči ostatním bankám jako to bylo u předcházející metody.

Česká spořitelna si polepšila v roce 2011 o jednu pozici a tím se dostala z třetího místa na místo druhé. I ona zaznamenala malý nárůst bodů.

Stejně tak i ČSOB. Ta si polepšila o 0,17 bodů, což způsobilo spolu s poklesem výsledného průměru bodů u Komerční banky, posun ČSOB z pozice čtvrté v roce 2007 na pozici třetí v roce 2011.

Nejhůře dopadla Komerční banka. Ta se propadla v jednotlivých letech o dvě pozice. To bylo způsobeno poklesem téměř všech hodnot ukazatelů zvolených k mezipodnikové vícekritériální komparaci.

Metoda jednoduchého podílu sice odstraňuje nedostatek z předcházející metody, ovšem i zde mohou být výsledné hodnoty zkresleny, vlivem extrémních hodnot některých ukazatelů. To může zvýhodnit firmy, které dosahují výborných hodnot v jedné oblasti a přitom negativních hodnot v oblastech jiných.

4.2.3 Bodová metoda

Bodová metoda se snaží taktéž odstranit nedostatek vyplývající z první použité metody. Rozdílnost ve velikosti hodnot ukazatelů jednotlivých podniků se snaží eliminovat určením maximální hodnoty u každého ukazatele, se kterým jsou pak následně pomocí vzorce porovnány zbylé ukazatele.

Tabulka 12 Výsledné hodnoty a pořadí dle bodové metody pro rok 2007

2007	ROAA	K. průměrnost	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zam.	Průměr bodů	Pořadí
Česká spořitelna	24,15	5,45	62,63	31,36	66,07	37,93	3
Komerční banka	38,65	10,89	84,34	12,13	100,00	49,20	2
ČSOB	11,11	18,83	48,13	9,76	58,95	29,36	4
Raiffeisenbank	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5
GE Money Bank	100,00	100,00	100,00	100,00	57,16	91,43	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

Tabulka 13 Výsledné hodnoty a pořadí dle bodové metody pro rok 2011

2011	ROAA	K. průměrnost	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zam.	Průměr bodů	Pořadí
Česká spořitelna	19,87	21,57	97,47	35,16	78,00	50,41	3
Komerční banka	6,62	51,18	100,00	0,00	47,40	41,04	4
ČSOB	0,00	69,41	82,19	19,88	100,00	54,30	2
Raiffeisenbank	13,25	0,00	45,62	2,59	0,00	12,29	5
GE Money Bank	100,00	100,00	0,00	100,00	84,44	76,89	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

Přestože se poukazuje na fakt, že výsledky jednotlivých metod se mohou lišit, tak i zde jsou výsledky prvního a posledního místa oproti ostatním metodám shodné.

Své prvenství si opět v obou letech uchovala GE Money Bank. S tabulky výsledků je patrné, že v roce 2007 ve čtyřech případech z pěti dostala u jednotlivých ukazatelů maximální počet bodů a zastupovala tak podnik s nejlepšími hodnotami. S výjimkou zisku na 1 zaměstnance. Obdržela tak suveréně největší výslednou hodnotu bodů. Tuto pozici si udržela i v roce 2011 přestože zde už došlo k poklesu hodnoty ukazatele provozní náklady/provozní výnosy.

Česká spořitelna, přestože zaznamenala citelný nárůst o více jak 10bodů, na pozici stagnovala a třetí místo si tedy udržela jak v roce 2007 tak v roce 2011.

Nárůst bodů byl zaznamenán i u ČSOB. Ta si ovšem polepšila o téměř 25 bodů, což jí posunulo ze čtvrté pozice v roce 2007 na druhé místo žebříčku pro rok 2011. Došlo zde tedy k největšímu posunu směrem vzhůru.

Taktéž u Komerční banky byl zaznamenán největší posun. Zde se ovšem jednalo o posun směrem dolů. Komerční banka se díky poklesu celkových průměrných bodů propadla z původní druhé pozice v roce 2007 na pozici čtvrtou v roce 2011.

Bodová metoda nepřinesla markantní rozdíly v posunech pořadí. Přesto je zde možné zaznamenat, že více jak metoda jednoduchého podílu dokáže zohlednit případné extrémní rozdíly v jednotlivých ukazatelích.

4.2.4 Metoda normované proměnné

Metoda normované proměnné patří již k pokročilejším metodám vícekritériální komparace, neboť při své aplikaci využívá matematicko-statistické postupy. Využitím směrodatné odchylky je docíleno, že výsledky jednotlivých ukazatelů už nejsou tolik ovlivněny možnými extrémními hodnotami.

Tabulka 14 Výsledné hodnoty a pořadí dle metody normované proměnné pro rok 2007

2007	ROAA	K. průměrnost	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zam.	Průměr bodů	Pořadí
Česká spořitelna	-0,40	-0,58	0,105	0,02	0,31	-0,11	3
Komerční banka	0,15	-0,43	0,735	-0,51	1,36	0,26	2
ČSOB	-0,89	-0,22	-0,316	-0,58	0,08	-0,38	4
Raiffeisenbank	-1,31	-0,73	-1,713	-0,85	-1,74	-1,27	5
GE Money Bank	2,45	1,97	1,190	1,92	0,03	1,51	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

Tabulka 15 Výsledné hodnoty a pořadí dle metody normované proměnné pro rok 2011

2011	ROAA	K. průměrnost	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zam.	Průměr bodů	Pořadí
Česká spořitelna	-0,22	-0,77	0,85	0,10	0,45	0,08	3
Komerční banka	-0,58	0,08	0,92	-0,86	-0,40	-0,17	4
ČSOB	-0,76	0,60	0,45	-0,31	1,06	0,21	2
Raiffeisenbank	-0,40	-1,38	-0,51	-0,79	-1,71	-0,96	5
GE Money Bank	1,98	1,47	-1,72	1,87	0,63	0,85	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

V rámci této metody skončila na prvním místě opět GE Money Bank, čímž ztvdila pozici téměř definitivního vítěze mezipodnikové vícekritériální komparace. Vzhledem k poklesu jednotlivých ukazatelů v roce 2011, obdržela mnohem nižší počet výsledných bodů oproti roku 2007. Přesto si i v této metodě zachovala bodový odstup od ostatních bank.

Konstantního výsledku ve vztahu k výsledné pozici dosáhla i Česká spořitelna. Ta skončila v roce 2007 a 2011 na třetím místě. Bodově si polepšila oproti roku ve výsledku o 0,97, čímž potvrdila v souvislosti s ostatními metodami růstovou tendenci použitých ekonomických ukazatelů.

I v této metodě si nejvíce polepšila ČSOB. Opět se posunula ze čtvrté pozice na pozici druhou v meziobdobí 2007-2011. Její posun je doprovázen zlepšením hodnoty kapitálové průměrnosti, provozní náklady/provozní výnosy a zisk na jednoho zaměstnance.

Z kladných průměrných hodnot v roce 2007 sklouzla Komerční banka v roce 2011 do hodnot záporných. Tím se přesunula z druhé pozice na pozici čtvrtou, což plně odpovídá dosaženým výsledkům v předchozích metodách.

Taktéž výsledná pozice Raiffeisenbank potvrdila předchozí výsledky aplikovaných metod vícekriteriální komparace. Opět u ní došlo k nárůstu výsledných hodnot, ovšem svoji pátou pozici si zachovala i v roce 2011. Tím poukázala na skutečnost, že v rámci komparovaných bank se jedná o nejslabší analyzovaný článek a to i přes růstovou tendenci prokázanou ve všech dosavadních provedených metodách.

Metoda normované proměnné vzhledem ke své sofistikovanější povaze prokázala totožné výsledky z metodou bodovou.

4.2.5 Metoda vzdálenosti od fiktivního objektu

Tato metoda je již poslední metodou, která bude v rámci komparace bank aplikovaná. Od metody normované proměnné přebírá hodnoty směrodatné odchylky a pracuje s tzv. fiktivním objektem, který má představovat fiktivní podnik složený s nejlepšími hodnot jednotlivých ukazatelů.

Tabulka 16 Výsledné hodnoty a pořadí dle metody vzdálenosti od fiktivního objektu pro rok 2007

2007	ROAA	K. průměrnost	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zam.	d_i	Pořadí
Česká spořitelna	8,12	6,51	3,29	3,61	1,11	4,76	2
Komerční banka	5,31	5,78	5,98	5,92	0,00	4,80	3
ČSOB	11,16	4,80	1,94	6,24	1,63	5,08	4
Raiffeisenbank	14,13	7,28	0,00	7,67	9,63	6,22	5
GE Money Bank	0,00	0,00	8,41	0,00	1,77	3,19	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

Tabulka 17 Výsledné hodnoty a pořadí dle metody vzdálenosti od fiktivního objektu pro rok 2007

2011	ROAA	K. přiměřenost	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zam.	d_i	Pořadí
Česká spořitelna	4,83	5,00	6,63	3,12	0,37	4,47	3
Komerční banka	6,56	1,94	6,98	7,44	2,13	5,01	4
ČSOB	7,53	0,76	4,72	4,77	0,00	4,22	2
Raiffeisenbank	5,66	8,12	1,46	7,06	7,70	5,48	5
GE Money Bank	0,00	0,00	0,00	0,00	0,19	0,43	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle výročních zpráv ČS, KB, ČSOB, Raiffeisenbank a GE Money Bank

Tato metoda je považována za nejpřesnější metodu ze všech zmíněných. Přesto ani zde nedošlo k velkým změnám ve výsledném pořadí. Nejbliže se fiktivnímu podniku přiblížila GE Money Bank, která tradičně zaujala první místo v pomyslném žebříčku v obou letech. Oproti ostatním aplikovaným metodám zde byl ovšem zaznamenán mezi jednotlivými roky mnohem větší posun k fiktivnímu objektu, což znamená zlepšení celkových výsledků.

Změna nenastala ani u Raiffeisenbank. Ta opět obsadila poslední pozici v obou analyzovaných letech a oproti roku 2007 se více přiblížila k fiktivnímu objektu.

Na druhém místě v roce 2007 byla Česká spořitelna, kterou v roce 2011 vystřídal ČSOB. Třetí nejbližší bankou ve vzdálenosti k fiktivnímu podniku se v roce 2007 stala Komerční banka, která následně v roce 2011 propadla na čtvrtou pozici. Česká spořitelna pak v roce 2011 skončila na třetím místě.

4.3 Analýza vývoje ekonomických ukazatelů použitých při vícekriteriální komparaci

Po aplikaci metod využívaných při vícekriteriální komparaci je nutné zaměřit se na jednotlivé ukazatele a jejich vývoj ve sledovaném období. Tato analýza bude využita při celkovém shrnutí výsledků mezipodnikové komparace, neboť může pomoci vysvětlit příčiny ve změnách pořadí ve zkoumaném období.

U každé banky zařazené do mezipodnikové komparace bude pomocí relativní změny znázorněn vývoj jednotlivých ukazatelů. Vše bude pro lepší znázornění a orientaci opět zaneseno do tabulek, kde budou vykázány hodnoty jednotlivých ukazatelů pro rok 2007 a

2011 dříve již znázorněné v tabulce 6 a 7. Symbol „ δ “ představuje již zmiňovanou relativní změnu.

4.3.1 Česká spořitelna, a.s.

Tabulka 18 Relativní změna ekonomických ukazatelů České spořitelny

	ROAA	Kapitálová přiměřenost	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zam.
2007	1,50	9,40	50,00	2,58	1,11
2011	1,50	13,10	41,80	3,05	1,29
Δx	0,00	0,39	0,16	0,18	0,16

Zdroj: Vlastní zpracování dle výroční zprávy ČS

Jak je patrné, Česká spořitelna zaznamenala v roce 2011 nárůst všech ukazatelů oproti roku 2007 s výjimkou ukazatele rentability průměrných aktiv. U tohoto ukazatele byly zjištěny konstantní hodnoty pro oba analyzované roky. Největší nárůst pak vykázala kapitálová přiměřenost.

Vzhledem ke skutečnosti, že ani jediný ukazatel nezaznamenal snížení oproti roku 2007, lze říci, že Česká spořitelna prokazatelně dosahuje růstového tempa. To bylo potvrzeno i v rámci vícekritériální komparace, kde v několika aplikovaných metodách postoupila ze třetí pozice na pozici druhou.

4.3.2 Komerční banka, a.s.

Tabulka 19 Relativní změna ekonomických ukazatelů Komerční banky

	ROAA	Kapitálová přiměřenost	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zam.
2007	1,80	10,10	45,70	1,93	1,44
2011	1,30	14,61	41,17	1,83	1,08
δx	-0,28	0,45	0,10	-0,05	-0,25

Zdroj: Vlastní zpracování dle výroční zprávy KB

Růstové tempo se u Komerční banky prokázalo pouze u ukazatele kapitálové přiměřenosti a provozní náklady/provozní výnosy. Ostatní hodnoty vykázaly znatelný pokles. Nejvíce se snížila rentabilita průměrných aktiv spolu se ziskem na jednoho

zaměstnance. Vzhledem k charakteru zmíněných ukazatelů, se lze domnívat že takovéto poklesy způsobila především ztráta na zisku.

Propad Komerční banky byl demonstrován i v rámci mezipodnikové komparace kde ve všech metodách zaujala z původní druhé pozice v roce 2007 pozici čtvrtou pro rok 2011.

4.3.3 Československá obchodní banka, a.s.

Tabulka 20 Relativní změna ekonomických ukazatelů ČSOB

	ROAA	Kapitálová přiměřenost	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zam.
2007	1,23	11,12	52,87	1,85	1,05
2011	1,20	15,54	45,16	2,52	1,44
δX	-0,02	0,40	0,15	0,36	0,37

Zdroj: Vlastní zpracování dle výroční zprávy ČSOB

Československá obchodní banka zaznamenala v období 2007 a 2011 opravdu silný nárůst ukazatelů. Kromě ROAA kde došlo k mírnému poklesu vykázaly ostatní ukazatele růstové hodnoty. Nejvyšší relativní změna nastala u kapitálové přiměřenosti, přičemž úrokové krytí a zisk na 1 zaměstnance se zvýšily podobným poměrem.

ČSOB se stala v rámci komparovaných subjektů jednou z nejvíce růstových bank z ohledem na vývoj použitých ekonomických ukazatelů. Toto tvrzení dokládají i výsledky komparace, kde obsadila druhou pozici v roce 2011 a posunula se tak o dvě pozice vpřed oproti roku 2007.

4.3.4 Raiffeisenbank, a.s.

Tabulka 21 Relativní změna ekonomických ukazatelů Raiffeisenbank

	ROAA	Kapitálová přiměřenost	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zam.
2007	1,00	8,70	62,40	1,52	0,48
2011	1,40	12,00	54,70	1,92	0,75
δX	0,40	0,38	0,12	0,26	0,56

Zdroj: Vlastní zpracování dle výroční zprávy Raiffeisenbank

Raiffeisenbank je po ČSOB, další bankou, která vykázala velmi vysoké růstové hodnoty daných ukazatelů. Velmi dobrých výsledků dosáhl ukazatel zisk na zaměstnance, kde relativní změna dosáhla hodnoty 0,56. Jedná se tak o největší dosaženou změnu ze všech hodnot ukazatelů komparovaných bank. Zajímavý výsledek při analýze relativních změn ekonomických ukazatelů se prokázala i u rentability průměrných aktiv. Zde relativní změna činila 0,4 a ve vztahu k ROAA ostatních bank se jedná o nejlepší dosažený výsledek.

Přestože Raiffeisenbank prokázala velmi vysokou růstovou tendenci oproti ostatním komparovaným bankách obsadila v obou letech pátou pozici. Velmi zajímavé by bylo porovnat komparované banky v horizontu následujících třech let. Je velmi pravděpodobné, že pokud by Raiffeisenbank pokračovala stejným tempem, mohla by dosáhnout mnohem lepší pozice v rámci mezipodnikového srovnávání.

4.3.5 GE Money Bank, a.s.

Tabulka 22 Relativní změna ekonomických ukazatelů GE Money Bank

	ROAA	Kapitálová přiměřenost	PR.N/PR.V	Úrokové krytí	zisk na 1 zam.
2007	3,07	21,55	42,60	4,90	1,03
2011	2,71	17,10	66,05	5,30	1,34
ΔX	-0,12	-0,21	-0,55	0,08	0,30

Zdroj: Vlastní zpracování dle výroční zprávy GE Money Bank

Poslední komparovanou bankou je GE Money Bank a její výsledky mohou být více než překvapivé. Již počáteční stavy použitých ukazatelů (zejména ROAA a úrokové krytí) vykazovaly v roce 2007 nadprůměrné hodnoty oproti ostatním komparovaným bankovním subjektům. Vzhledem k faktu, že veškeré počáteční data vycházejí z výročních zpráv, může se pouze spekulovat, zda GE Money Bank neuvádí zkreslené informace.

Přestože v roce 2011 převážná část ukazatelů zaznamenala v rámci relativní změny pokles, udržela GE Money Bank své hodnoty ukazatelů nad ostatními a suverénně obsadila první pozice ve všech aplikovaných metodách vícekritériální komparace.

Celkový přehled vývoje jednotlivých ukazatelů všech komparovaných bank je spolu s jejich grafickým zpracováním součástí přílohy č. 8.

5 Celkové shrnutí mezipodnikové komparace

Pro celkovou ucelenost všech výsledků plynoucí z jednokriteriální a vícekriteriální komparace, budou uvedeny a shrnuty získané poznatky, které budou doplněny stručným slovním zhodnocením. Celkový přehled výsledků je pak zobrazen v příloze č. 6.

Česká spořitelna, a.s.

Jednokriteriální srovnání

- Zisk na akci – z důvodu špatné vypovídací schopnosti není tento ukazatel hodnocen
- Bilanční suma (2007,2011) – 2. místo, 2. místo
- Čistý úrokový výnos – (2007,2011) – 1. místo, 1. místo

Vícekriteriální srovnání

- Metoda součtu pořadí (2007,2011) – 3. místo, 2. místo
- Metoda jednoduchého podílu (2007,2011) – 3. místo, 2. místo
- Bodová metoda (2007,2011) – 3. místo, 3. místo
- Metoda normované proměnné (2007,2011) – 3. místo, 3. místo
- Metoda vzdálenosti od fiktivního objektu (2007,2011) – 3. místo, 3. místo

V rámci jednokriteriální komparace zaujímala Česká spořitelna přední místa ve výsledném hodnocení. Vysokých hodnot dosáhla především v rámci ukazatele čistého úrokového výnosu. Ve vícekriteriální komparaci se pak stabilně držela spíše na třetí pozici, což představuje pomyslný střed v mezipodnikovém srovnání.

Vzhledem k tomu, že jednotlivé ekonomické ukazatele zaznamenaly růstovou tendenci, která ovšem nebyla v porovnání s ostatními bankami nikterak závratná, odpovídají výsledné pozice dosaženým hodnotám ukazatelů v analyzovaném období.

Komerční banka, a.s

Jednokriteriální srovnání

- Zisk na akci – z důvodu špatné vypovídací schopnosti není tento ukazatel hodnocen
- Bilanční suma (2007,2011) – 3. místo, 3. místo
- Čistý úrokový výnos – (2007,2011) – 2. místo, 3. místo

Vícekritériální srovnání

- Metoda součtu pořadí (2007,2011) – 2. místo, 4. místo
- Metoda jednoduchého podílu (2007,2011) – 2. místo, 4. místo
- Bodová metoda (2007,2011) – 2. místo, 4. místo
- Metoda normované proměnné (2007,2011) – 2. místo, 4. místo
- Metoda vzdálenosti od fiktivního objektu (2007,2011) – 2. místo, 4. místo

Komerční banka zaznamenala ve všech aplikovaných metodách značný pokles ve výsledném pořadí pro rok 2011. Svoji pozici snížila i z pohledu jednokriteriální komparace. Takový to propad byl vysvětlen na základě relativní změny poměrových ukazatelů. Zde byly odhaleny poměrně vysoké propady, což mělo za následek právě posun z druhých pozic na pozice čtvrté.

V porovnání s ostatními bankami zaznamenala Komerční banka v rámci meziodnikové komparace největší propad a z pohledu výsledných pozic pro rok 2011 se stala druhou nejhůře hodnocenou bankou.

Československá obchodní banka, a.s.

Jednokriteriální srovnání

- Zisk na akci – z důvodu špatné vypovídací schopnosti není tento ukazatel hodnocen
- Bilanční suma (2007,2011) – 1. místo, 1. místo
- Čistý úrokový výnos – (2007,2011) – 3. místo, 2. místo

Vícekriteriální srovnání

- Metoda součtu pořadí (2007,2011) – 4. místo, 3. místo
- Metoda jednoduchého podílu (2007,2011) – 4. místo, 3. místo
- Bodová metoda (2007,2011) – 4. místo, 2. místo
- Metoda normované proměnné (2007,2011) – 4. místo, 2. místo
- Metoda vzdálenosti od fiktivního objektu (2007,2011) – 4. místo, 2. místo

Ze souhrnného přehledu je zřejmé, že ČSOB zaznamenala v období mezi roky 2007 a 2011 silný ekonomický nárůst. V každé z metod vícekriteriální komparace si ve výsledné pozici polepšila. Absolutním vítězem se stala také při analýze jednotlivých ekonomických ukazatelů, kde dosáhla opravdu výrazných pozitivních změn.

Velmi dobře si také vedla při jednokriteriální komparaci. Obsadila první pozici z pohledu majetku využívaného při ekonomické činnosti, který má vypovídat o velikosti podniku. Svoji pozitivní růstovou tendenci potvrdila i v rámci čistých úrokových výnosů, kde skončila na druhém místě v roce 2011 z původního třetího místa v roce 2007.

Raiffeisenbank, a.s.

Jednokriteriální srovnání

- Zisk na akci – z důvodu špatné vypovídací schopnosti není tento ukazatel hodnocen
- Bilanční suma (2007,2011) – 4. místo, 5. místo
- Čistý úrokový výnos – (2007,2011) – 5. místo, 5. místo

Vícekriteriální srovnání

- Metoda součtu pořadí (2007,2011) – 5. místo, 5. místo
- Metoda jednoduchého podílu (2007,2011) – 5. místo, 5. místo
- Bodová metoda (2007,2011) – 5. místo, 5. místo
- Metoda normované proměnné (2007,2011) – 5. místo, 5. místo
- Metoda vzdálenosti od fiktivního objektu (2007,2011) – 5. místo, 5. místo

Vzhledem k dosaženým výsledkům lze Raiffeisenbank označit za outsidera celé mezipodnikové komparace. Ve všech vícekriteriálních metodách se umístila bez rozdílu roku na posledním místě. Obdobné výsledky byly zaznamenány i u jednokriteriálního srovnání.

Přestože při analýze jednotlivých poměrových ukazatelů byl u všech zaznamenán evidentní nárůst hodnot v roce 2011 oproti roku 2007, na výsledcích pořadí jednotlivých metod se tato skutečnost neprojevila.

GE Money Bank, a.s.

Jednokriteriální srovnání

- Zisk na akci – z důvodu špatné vypovídací schopnosti není tento ukazatel hodnocen
- Bilanční suma (2007,2011) – 5. místo, 4. místo
- Čistý úrokový výnos – (2007,2011) – 4. místo, 4. místo

Vícekriteriální srovnání

- Metoda součtu pořadí (2007,2011) – 1. místo, 1. místo
- Metoda jednoduchého podílu (2007,2011) – 1. místo, 1. místo
- Bodová metoda (2007,2011) – 1. místo, 1. místo
- Metoda normované proměnné (2007,2011) – 1. místo, 1. místo
- Metoda vzdálenosti od fiktivního objektu (2007,2011) – 1. místo, 1. místo

Oproti Raiffeisenbank, která skončila v rámci mezipodnikové komparace jako naprostý outsider, GE Money Bank si odnáší pomyslné zlato. Při aplikaci vícekriteriálních metod získala díky výslednému počtu bodů vždy suveréně první místo a to i přes to, že v roce 2011 došlo k negativní relativní změně jednotlivých ekonomických ukazatelů.

Zarážející je ovšem skutečnost, že oproti ostatním komparovaným bankám se výsledky zdaleka neshodují při porovnání jednokriteriálního a vícekriteriálního srovnání. U ostatních bank bylo vždy možné zaznamenat určitou podobnost popřípadě návaznost na výsledná pořadí obou provedených srovnání. GE Money Bank ovšem vykázala v jednokriteriální srovnání podprůměrné hodnoty oproti srovnání vícekriteriálnímu.

6 Závěr

Cílem diplomové práce bylo uvést nástroje vhodné pro mezipodnikovou komparaci na základě vícekriteriálních a jednokriteriálních rozhodování a provést komparaci 5 bankovních ústavů působících v České republice. Sestavit jejich pořadí v období před a po tzv. finanční krizi.

Primární cíl této práce spočíval ve vhodně zvoleném souboru bankovních ústavů určené pro mezipodnikové srovnání. Na výběr vhodného souboru navazoval výběr období pro mezipodnikovou komparaci, který alokoval období před a po finanční světové krizi. Celé gró práce spočívalo v jednokriteriální a vícekriteriální komparaci vybraných bankovních subjektů a s tím související zvolení takových finančních ukazatelů, které nejvíce vystihly problematiku výkonnosti podniků.

Sekundární cíl byl založen na specifikaci finančního sektoru České republiky a provedení analýzy stability finančního sektoru dle hodnocení odborných periodik a České národní banky.

Analýza založená na výsledcích zátěžových testů prováděné Českou národní bankou, poukázala na stabilitu finančního sektoru. Dále bylo zjištěno, že bankovní sektor by odolal i méně příznivé ekonomické situaci.

Na výsledky analýzy zátěžových testů, už volně navazovala mezipodniková komparace. Pro účely srovnávání bankovních institucí působící na českém trhu byly vybrány následující banky: Česká spořitelna, a.s., Komerční banka, a.s., Československá obchodní banka, a.s., Raiffeisenbank, a.s. a poslední vybranou bankou byla GE Money Bank, a.s. Následně byla provedena základní charakteristika zmíněných bankovních subjektů. V rámci mezipodnikové komparace bylo použito jak jednokriteriální srovnání tak i vícekriteriální metody.

Na základě mezipodnikového srovnání, založeného na jednom ukazateli se dospělo k níže popsáním závěrům:

- Zisk na akcii, není vhodným ukazatelem pro mezipodnikovou komparaci, z hlediska rozdílné hodnoty kmenových akcií u jednotlivých komparovaných bank
- U ukazatele čistého výnosového úroku dosáhly banky v roce 2007 a 2011 stejného pořadí s výjimkou ČSOB a Komerční banky.
- Na konstančních pozicích zůstaly banky pro rok 2007 a 2011 i ve vztahu k bilanční sumě. Zde se pouze lišilo výsledné pořadí GE Money Bank a Raiffeisenbank.

Při aplikaci vícekritériálních metod využívané při mezipodnikové komparaci se dospělo k následujícím závěrům:

- GE Money Bank zaujala bez ohledu na použitou metodu vícekritériálního srovnání vždy první pozici v obou analyzovaných obdobích.
- Raiffeisenbank se ve všech metodách pohybovala ve výsledném počtu bodů hluboko pod průměrem hodnot ostatních bank.
- Raiffeisenbank skončila v každé metodě komparace na posledním místě bez ohledu na zkoumaný rok.
- Komerční banka zaznamenala nejhlubší propad vůči ostatním komparovaným bankám. Z rozdílných pozic v roce 2007 se vždy propadala na pozici čtvrtou v roce 2011 bez rozdílu použité metody.
- Česká spořitelna ve většině aplikovaných metod zůstávala konstantně na třetí pozici v roce 2007 a 2011.
- ČSOB zaznamenala největší hospodářský nárůst.
- S výjimkou Komerční banky a GE Money Bank měly zbylé banky prokazatelně růstovou tendenci.
- U České spořitelny, Komerční banky a ČSOB se výsledné pořadí liší nejen v čase ale i v závislosti na použité metodě vícekritériální komparace.

Z pohledu stanovených hypotéz lze určit:

Hypotéza 1 - Finanční sektor v České republice vykazuje dle zátěžových testů České národní banky dlouhodobou stabilitu.

✓ Tato hypotéza byla potvrzena.

Hypotéza 2 - Mezi roky 2007 a 2011 nedošlo k poklesu výkonnosti jednotlivých komparovaných bank.

✗ Tuto hypotézu nelze jednomyslně potvrdit. Česká spořitelna, ČSOB a Raiffeisenbank sice zaznamenaly nárůst výkonnosti, ovšem u Komerční banky a GE Money Bank došlo k jejímu poklesu.

Hypotéza 3 - Pořadí komparovaných bank zůstane stejné při použití jakékoli metody komparace, založené na vícekriteriálním modelu.

✗ Ani tuto hypotézu nelze potvrdit, vzhledem k nejednotným pozicím České Spořitelny, ČSOB a Komerční banky v rámci aplikaci jednotlivých vícekriteriálních metod.

Celkově lze říci, že jednotlivé cíle diplomové práce byly naplněny. S výjimkou první hypotézy se však nepodařilo jednomyslně hypotézy potvrdit vzhledem ke kolísání pozic v rámci jednotlivých metod vícekriteriální komparace. Taktéž se nepotvrdil růst výkonnosti u jednotlivých komparovaných institucí.

7 Summary

The aim of this thesis was to compare five banking institutions. Banks were compared by multicriteria method and a method based on the only indicator. Additional goal was to assess the financial stability of the banking sector in the Czech Republic. Primary and secondary target was achieved. On the basis of the results of stress tests by the Czech National Bank was analyzed the financial stability of the banking sector. Financial stability analysis confirmed the strong stability in the banking sector. There was a confirmation of the first hypothesis.

Using methods based on the same indicators and multicriteria methods of comparison companies were set final position for 2007 and 2011 compared banks. The used methods and the subsequent analysis of the economic indicators pointed upward trend at the Česká spořitelna, a.s., Československá obchodní banka, a.s., and Raiffeisenbank, a.s. A slight decrease of economic indicators was recorded at GE Money Bank, a.s.

However, this was not reflected in the final sequence comparison bank. In contrast, by Komerční banka, a.s. decreased value of those indicators, which resulted in a rapid deterioration in the inter-company comparison. With regard to the values decrease with GE Money Bank, a.s and Komerční banka, a.s. failed to consistently confirm the second hypothesis. Nor third hypothesis was not confirmed unanimously; due to fluctuations in the resulting sequence the individual methods of inter-company comparisons.

8 Použitá literatura a zdroje

- [1] GRASSEOVÁ, Monika et al. *Analýza podniku v rukou manažera: 33 nejpoužívanějších metod strategického řízení*. první. Praha: Computer Press, a. s., 2010, 325 s. ISBN 978-80-251-2621-9.
- [2] GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 2009, 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
- [3] KARLÖF, Bengt a Svante ÖSTBLOM. *Benchmarking: Jak napodobit úspěšné*. 1. vydání. Ludmila Galeová. Praha: Victoria Publishing, a.s., 1995, 135 s. ISBN 80-85865-23-8.
- [4] KISLINGEROVÁ, Eva. *Oceňování podniku*. první. Praha: C.H. Beck, 1999. 117s. ISBN 80-7179-227-6.
- [5] KISLINGEROVÁ, Eva et al. *Manažerské finance*. druhé. Praha: C. H. Beck, 2007, 745 s. ISBN 978-80-7179-903-0.
- [6] KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: Krok za krokem*. druhé. Praha: C. H. Beck, 2008, 135 s. ISBN 978-80-7179-713-5.
- [7] KISLINGEROVÁ, Eva. *Podnik v časech krize*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010, 206 s. ISBN 9788024731360.
- [8] NEWTON, Grant W. *Bankruptcy and Insolvency Accounting: Practice and Procedure*. 7. vyd. John Wiley & Sons, 2009, 1120 s. ISBN 0470524820.
- [9] KOHOUT, Pavel. *Finance po krizi*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010, 266 s. ISBN 8024735830.
- [10] MARINIČ, Pavel. *Plánování a tvorba hodnoty firmy*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008, 232 s. ISBN 9788024724324.

- [11] MAŘÍK, Miloš et al. *Finanční analýza a plánování v obchodních podnicích*. dotisk druhého vydání. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1997, 219 s. ISBN 80-7079-487-9.
- [12] MAŘÍK, Miloš. *Určování hodnoty firem*. I. Praha: Ekopress, 1998, 206 s. ISBN 80-86119-09-2.
- [13] MULAČ, Petr a Věra MULAČOVÁ. *Podniková ekonomika*. 1. vydání. České Budějovice: Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích, 2007, 177 s. ISBN 978-80-903888-0-2.
- [14] NÝVLTOVÁ, Romana a Pavel MARINIČ. *Finanční řízení podniku: Moderní metody a trendy*. Praha: Grada Publishing, a.s., 204 s. ISBN 9788024731582.
- [15] PAVELKOVÁ, Drahomíra. *Koncepty měření a řízení výkonnosti podniku a jejich využití v praxi*. Zlín, 2005, 28 s.
- [16] PETŘÍK, Tomáš. *Ekonomické a finanční řízení firmy: Manažerské účetnictví v praxi*. První vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005, 372 s. ISBN 80-247-1046-3.
- [17] RŮŽIČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010, 139 s. ISBN 9788024733081.
- [18] SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. Dotisk prvního vydání. Brno: Computer Press, a.s., 2009, 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.
- [19] SID BLAHA, Zdenek a Irena JINDŘICHOVSKÁ. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3. (rozšířené a doplněné). Praha: Management Press, 2006, 194 s. ISBN 80-7261-145-3.
- [20] SYNEK, Miloslav. *Ekonomická analýza*. Praha: Vysoká škola ekonomická, fakulta podnikohospodářská, 2003, 76 s.
- [21] SYNEK, Miloslav et al. *Manažerská ekonomika*. Páté vydání. Praha: Grada Publishing, a. s., 2011, 480 s. ISBN 978-80-247-3494-1.

- [22] ŠMEJKAL, Antonín. *Manažerská ekonomika: studijní materiály*. 2011. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita.
- [23] VINŠ, Petr a Václav LIŠKA. *Rating*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2005, 109 s. ISBN 9788071798071.
- [24] VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011, 246 s. ISBN 9788024736471.
- [25] WAGNEROVÁ, Irena. *Hodnocení a řízení výkonnosti*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008. 304s. ISBN 978-80-247-2361-7.
- [26] WÖHE, Günter, Eva KISLINGEROVÁ a Zuzana MAŇASOVÁ. *Úvod do podnikového hospodářství*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2007, 928 s. ISBN 9788071798972.
- [27] ALCUBILLA, Raguél García a Javier Ruiz DEL POZO. *Credit Rating Agencies on the Watch List: Analysis of European Regulation*. Oxford University Press, 2012, 320 s. ISBN 0199608865.

Internetové zdroje:

- [1] ČEKIA: Žebříček EVA TOP 100 za rok 2010 zcela ovládli mobilní operátoři Telefónica O2 a T-Mobile: ŠKODA AUTO skokan roku, ČEZ propadl na dno žebříčku EVA TOP 100. ČEKIA. *Čekia: Váš partner pro informační věk* [online]. 2011 [cit. 2012-06-24]. Dostupné z: <http://www.cekia.cz/cz/archiv-tiskovych-zprav/277-tz111102>
- [2] ČÍHAŘ, Jiří. Nástroje pro podporu projektového řízení. *Dataspectrum* [online]. 2008 [cit. 2012-07-27]. Dostupné z: <http://www.dataspectrum.cz/pages/software/softwaremain.htm>
- [3] DAVIDOVÁ, Petra a Renata OPRAVILOVÁ. Role ratingu při hodnocení stability finančního sektoru. ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. CNB [online]. 2007 [cit. 2012-07-20]. Dostupné z:

http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/zpravy_fs/fs_2007/FS_2007_clanek_1.pdf

- [4] HARTMAN, Ondřej. Technická analýza - indikátory sledující trend. *FX street* [online]. 2010 [cit. 2012-06-25]. Dostupné z: <http://www.fxstreet.cz/technicka-analyza-indikatory-sledujici-trend.html>
- [5] KLIMÁNKOVÁ, Gabriela. Má ještě rating svou váhu nebo se stane hračkou politiků?. *Trhy.mesec* [online]. 2012 [cit. 2012-07-25]. Dostupné z: <http://trhy.mesec.cz/clanky/ma-jeste-rating-svou-vahu-nebo-se-stane-hrackou-politiku/>
- [6] *Podniková ekonomika a manažment: Elektronický odborný časopis o ekonomice, manažmente, marketingu a logistice podniku*. Peter Majerčák. Žilina: Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov, Katedra ekonomiky, 2005, I., č. 2. ISSN 1336-5878. Dostupné z: http://ke.uniza.sk/application_data/ke/uploads
- [7] Spider analýza. ALBERTINA DATA, s.r.o. *Abax* [online]. 2010 [cit. 2012-06-25]. Dostupné z: <http://abax.sweb.cz/spider.htm>
- [8] SVOBODA, Milan. Fundamentální analýza: Jak si analytici umějí pohrát s čísly. *Investiční web* [online]. 2012 [cit. 2012-06-25]. Dostupné z: <http://www.investicniweb.cz/univerzita/investovani/2012/4/23/clanky/fundamentalni-analyza-jak-si-analytici-umeji-pohrat-s-cisly/>
- [9] Ratingový proces v praxi. CRA AGENCY. *Managerweb* [online]. 2010 [cit. 2012-06-25]. Dostupné z: <http://financnimanagement.ihned.cz/>
- [10] TYLEČEK, Jiří. Technická versus fundamentální analýza: Která je lepší?. *Investujeme* [online]. 2010 [cit. 2012-06-25]. Dostupné z: <http://www.investujeme.cz/technicka-versus-fundamentalni-analyza-ktera-je-lepsi/>
- [11] URBAN, Patrik. Fundamentální analýza I. *FXstreet* [online]. 2010 [cit. 2012-06-25]. Dostupné z: <http://www.fxstreet.cz/fundamentalni-analyza-i.html>

- [12] Bankovní sektor. *Česká bankovní asociace* [online]. [cit. 2012-07-11]. Dostupné z: <http://www.czech-ba.cz/bankovni-sektor>
- [13] Finanční stabilita. *Česká národní banka* [online]. [cit. 2012 -08-14]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/financni_stabilita/zpravy_fs/fs_2011-2012/fs_2011-2012_shrnuti.pdf
- [14] Ekonomika: Všechny banky v zátěžových testech obstály. *Česká televize: čt24* [online]. [cit. 2012-08-18]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/ekonomika/167112-vsechny-ceske-banky-v-zatezovych-testech-obstaly/>
- [15] Jak jsou na tom banky. *Česká národní banka* [online]. [cit. 2012 -08-14]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/faq/jak_jsou_na_tom_banky.html
- [16] O bance: Základní informace. *Komerční banka* [online]. [cit. 2012-08-08]. Dostupné z: <http://www.kb.cz/cs/o-bance/o-nas/zakladni-informace.shtml>
- [17] O nás: Profil České spořitelny. *Česká spořitelna*[online]. [cit. 2012-08-08]. Dostupné z: <http://www.csas.cz/banka/nav/o-nas/nase-banka-d00014546>
- [18] O nás: GE Money Bank. *GE Money Bank* [online]. [cit. 2012-08-08]. Dostupné z: <http://www.gemoney.cz/ge/cz/1/nase-spolecnosti/spolecnosti/ge-money-bank>
- [19] Profil banky. *Raiffeisenbank* [online]. [cit. 2012-08-08]. Dostupné z: <http://www.rb.cz/o-bance/o-bance/profil-banky/>
- [20] O nás: o společnosti ČSOB. *ČSOB* [online]. [cit. 2012-07-08]. Dostupné z: <http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>

9 Seznam tabulek, obrázků a grafů

Seznam tabulek

Tabulka 1 Přehled poměrových ukazatelů v paralelní soustavě	7
Tabulka 2 Stupnice hodnocení – Králíčkův rychlý test	14
Tabulka 3 Výsledné hodnoty a pořadí dle zisku na akci pro rok 2007 a 2011	32
Tabulka 4 Výsledné hodnoty a pořadí dle bilanční sumy pro rok 2007 2011	34
Tabulka 5 Výsledné hodnoty a pořadí dle čistého úrokového výnosu pro rok 2007 a 2011	35
Tabulka 6 Hodnoty jednotlivých ekonomických ukazatelů pro rok 2007	36
Tabulka 7 Hodnoty jednotlivých ekonomických ukazatelů pro rok 2011	37
Tabulka 8 Výsledné hodnoty a pořadí dle metody součtu pořadí pro rok 2007	38
Tabulka 9 Výsledné hodnoty a pořadí dle metody součtu pořadí pro rok 2011	38
Tabulka 10 Výsledné hodnoty a pořadí dle metody jednoduchého podílu pro rok 2007 .	40
Tabulka 11 Výsledné hodnoty a pořadí dle metody jednoduchého podílu pro rok 2011	40
Tabulka 12 Výsledné hodnoty a pořadí dle bodové metody pro rok 2007	41
Tabulka 13 Výsledné hodnoty a pořadí dle bodové metody pro rok 2011	41
Tabulka 14 Výsledné hodnoty a pořadí dle metody normované proměnné pro rok 2007	43
Tabulka 15 Výsledné hodnoty a pořadí dle metody normované proměnné pro rok 2011	43
Tabulka 16 Výsledné hodnoty a pořadí dle metody vzdálenosti od fiktivního objektu pro rok 2007	44
Tabulka 17 Výsledné hodnoty a pořadí dle metody vzdálenosti od fiktivního objektu pro rok 2007	45
Tabulka 18 Relativní změna ekonomických ukazatelů České spořitelny	46

Tabulka 19 Relativní změna ekonomických ukazatelů Komerční banky.....	46
Tabulka 20 Relativní změna ekonomických ukazatelů ČSOB	47
Tabulka 21 Relativní změna ekonomických ukazatelů Raiffeisenbank	47
Tabulka 22 Relativní změna ekonomických ukazatelů GE Money Bank	48

Seznam obrázků

Obrázek 1 Vztah tradičních a moderních ukazatelů výkonnosti podniku	5
Obrázek 2 Spider graf – výsledné zobrazení	2
Obrázek 3 Postup finanční analýzy	4
Obrázek 4 Stupnice hodnocení ratingových agentur	18

Seznam grafů

Graf 1: Výsledné hodnoty dle zisku na akcii pro rok 2007 a 2011	32
Graf 2 Výsledné hodnoty dle bilanční sumy pro rok 2007 a 2011	33
Graf 3 Výsledné hodnoty dle čistého úrokového výnosu pro rok 2007 a 2011	35

10 Seznam příloh

PŘÍLOHA 1 Vybraná účetní data České spořitelny pro rok 2007 a 2011

PŘÍLOHA 2 Vybraná účetní data Komerční banky pro rok 2007 a 2011

PŘÍLOHA 3 Vybraná účetní data ČSOB pro rok 2007 a 2011

PŘÍLOHA 4 Vybraná účetní data Raiffeisenbank pro rok 2007 a 2011

PŘÍLOHA 5 Vybraná účetní data GE Money Bank pro rok 2007 a 2011

PŘÍLOHA 6 Souhrnný přehled výsledných hodnot jednotlivých vícekriteriálních metod

PŘÍLOHA 7 Grafické zpracování výsledných hodnot pořadí vícekriteriálních metod

PŘÍLOHA 8 Grafické zobrazení relativní změny ekonomických ukazatelů

PŘÍLOHA 1 Vybraná účetní data České spořitelny pro rok 2007 a 2011

V mil. Kč	2007	2011
Aktiva celkem	814 125	892 598
Vlastní kapitál	57 209	79 836
Pasiva celkem	814 125	892 598
Úrokové výnosy	34 601	39 564
Úrokové náklady	9 874	8 320
Zisk před zdaněním	15 589	17 070
Zisk po zdanění	12 376	13 505
Čistý zisk za účetní období náležející akcionářům banky	12 148	13 505
Počet emitovaných kmenových akcií	140 788 878	140 787 878
Počet zaměstnanců	10 897	10 556

Pozn.: Počet emitovaných akcií a počet zaměstnanců je uveden ve svém původní hodnotě

PŘÍLOHA 2 Vybraná účetní data Komerční banky pro rok 2007 a 2011

V mil. Kč	2007	2011
Aktiva celkem	661 819	754 810
Vlastní kapitál	50 654	81 850
Pasiva celkem	661 819	754 810
Úrokové výnosy	34 149	35 986
Úrokové náklady	15 475	13 886
Zisk před zdaněním	14 328	11 456
Zisk po zdanění	11 225	9 718
Čistý zisk za účetní období náležející akcionářům banky	11 188	9 475
Počet emitovaných kmenových akcií	38 009 852	38 009 852
Počet zaměstnanců	8 534	8 774

Pozn.: Počet emitovaných akcií a počet zaměstnanců je uveden ve svém původní hodnotě

PŘÍLOHA 3 Vybraná účetní data ČSOB pro rok 2007 a 2011

V mil. Kč	2007	2011
Aktiva celkem	925 424	936 593
Vlastní kapitál	56 865	61 183
Pasiva celkem	925 424	936 593
Úrokové výnosy	37 537	33 318
Úrokové náklady	16 339	8 510
Zisk před zdaněním	13 867	12 970
Zisk po zdanění	10 874	11 206
Čistý zisk za účetní období náležející akcionářům banky	10 837	11 172
Počet emitovaných kmenových akcií	5 105 000	292 750 000
Počet zaměstnanců	10 357	3 096

Pozn.: Počet emitovaných akcií a počet zaměstnanců je uveden ve svém původní hodnotě

PŘÍLOHA 4 Vybraná účetní data Raiffeisenbank pro rok 2007 a 2011

V mil. Kč.	2007	2011
Aktiva celkem	116 762	202 947
Vlastní kapitál	7 144	16 182
Pasiva celkem	116 762	202 947
Úrokové výnosy	5 215	9 211
Úrokové náklady	2 067	2 408
Zisk před zdaněním	1 082	2 851
Zisk po zdanění	7 8149	2 219
Čistý zisk za účetní období náležející akcionářům banky	X	X
Počet emitovaných kmenových akcií	361 400	656 400
Počet zaměstnanců	1 627	2 954

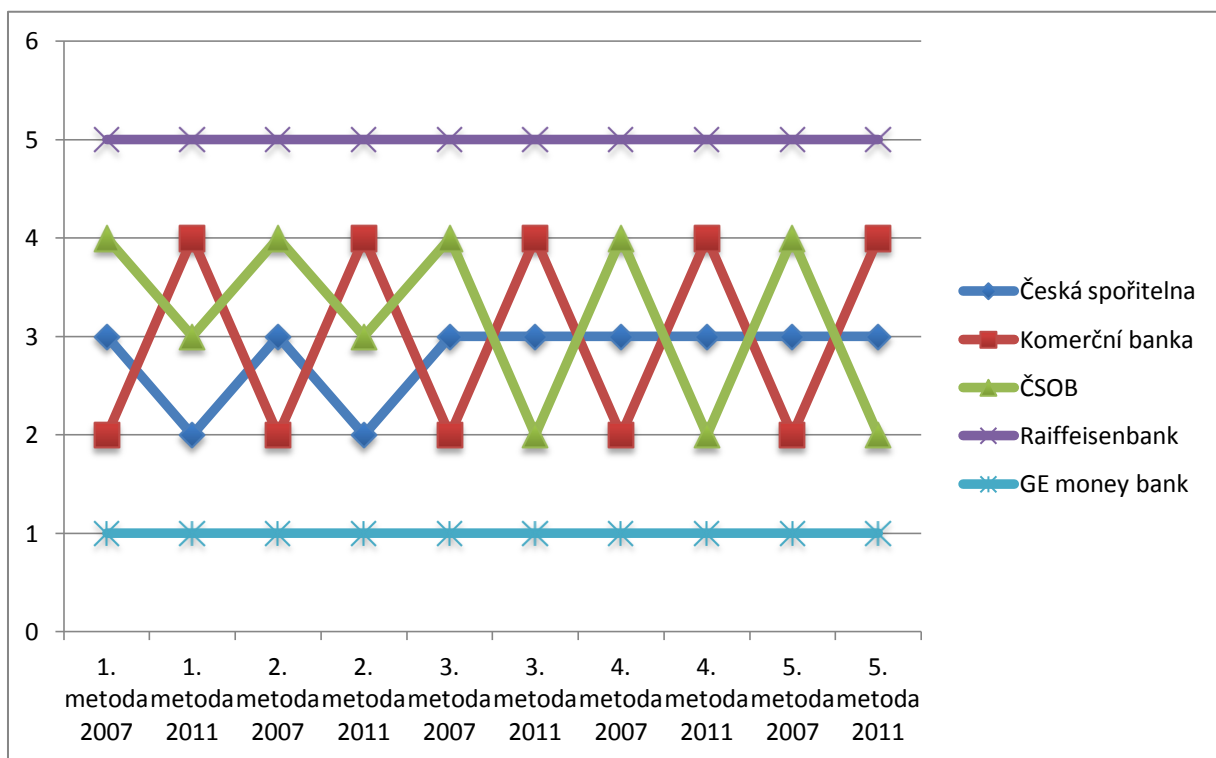
Pozn.: Počet emitovaných akcií a počet zaměstnanců je uveden ve svém původní hodnotě

PŘÍLOHA 5 Vybraná účetní data GE Money Bank pro rok 2007 a 2011

V mil. Kč	2007	2011
Aktiva celkem	84 875	14 966
Vlastní kapitál	510	510
Pasiva celkem	84 875	14 966
Úrokové výnosy	5 823	11 506
Úrokové náklady	327	1 278
Zisk před zdaněním	2 954	5 606
Zisk po zdanění	2 366	4 388
Čistý zisk za účetní období náležející akcionářům banky	X	X
Počet emitovaných kmenových akcií	510	510
Počet zaměstnanců	2 299	3 486

Pozn.: Počet emitovaných akcií a počet zaměstnanců je uveden ve svém původní hodnotě

PŘÍLOHA 7 Grafické zpracování výsledných hodnot pořadí vícekritériálních metod

PŘÍLOHA 8 Grafické zobrazení relativní změny ekonomických ukazatelů

